

Maatilatuotannon vakuutus

YH 11

Vakuutusehdot 1.1.2017

330866f 02.17

Sisällysluettelo

MAATILATUOTANNON VAKUUTUS	1	VA TUOTEVASTUUVAKUUTUS.....	18
ES ESINEVAKUUTUS.....	1	OI OIKEUSTURVAVAKUUTUS.....	20
SV SATOVAHINKOVAKUUTUS.....	12	TE TUOTANTOELÄINTEN LISÄTURVAVAKUUTUS	23
KE KESKEYTYSVAKUUTUS	13	TURKISELÄINTEN SIITOSARVOVAKUUTUS	27
VA TOIMINNANVASTUUVAKUUTUS.....	14	YLEISET SOPIMUSEHDOT	28

MAATILATUOTANNON VAKUUTUS

Vakuutuksen rakenne

Vakuutus sisältää tuotanto-omaisuuden esinevakuutuksen (ES), vastuu- (VA) ja oikeusturvavakuutuksen (OI) sekä Yleiset sopimusehdot (YL).

Jos erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, sisältyy vakuutukseen myös jäljempänä mainitut lisäturvavakuutukset. Lisäturvavakuutuksen voimassaolon edellytys on, että kohteella on myös voimassa oleva esinevakuutus.

ES ESINEVAKUUTUS

ES 1 Vakuutuksen tarkoitus

1.1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti korvaamaan kohdassa ES 4.1 (Maatilavakuutuksen turva) tai ES 4.2 (Laajan maatilavakuutuksen turva) mainituista vahingoista vakuutuksen kohteelle aiheutuneen suoranaisen esinevahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

1.2 Vakuutusvaihtoehdot

Tämä vakuutus on vakuutuskirjaan merkityn mukaisesti joko täysarvovakuutus tai vakuutusmäärään perustuva vakuutus. Täysarvovakuutuksessa vakuutuksen kohde on vakuutettu ilman sovittua enimmäiskorvausta ja vakuutusmaksu perustuu ilmoitettuun pinta-alaan, tilavuuteen tai kappalemäärään. Vakuutusmäärään perustuvassa vakuutuksessa vakuutuksen kohde on vakuutettu etukäteen ilmoitetun arvon mukaan ja vakuutusmaksu perustuu tähän arvoon.

Kummassakin vakuutusvaihtoehdossa korvauksen perusteena käytettävä vahingon määrä arvioidaan arvioimis- ja korvaussääntöjen ES 7 mukaisesti.

ES 2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittamaan maatilatalouteen ja maatalousverotuksen piiriin kuuluviin liitän-

näiselinkeinoin ja vakuutuskirjalla erikseen mainittuihin muihin elinkeinoin käytettävä, jäljempänä mainittu omaisuus.

2.1 Tuotantorakennukset

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkityt maatilatalouden rakennukset. Rakennukseen kuuluvat sen käyttöä palvelevat kiinteästi asennetut rakenteet.

Tuotantorakennukseksi luetaan tässä vakuutuksessa myös vaunu-kuivurit.

2.1.1 Vuokramökit irtaimistoiheen

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt vuokramökit irtaimistoiheen, mikäli mökkien vuokraustoiminta on vakuutetun maatilatalouden sivuelinkeino.

Vuokramökkien ulkouima-altaat, kylpypaljut, grillikatokset, kesäkeittiöt, veneet ja laiturit ovat vakuutuksen kohteina vain tulipalon ja suoran salamaniskun varalta.

2.2 Rakennusta palvelevat koneet ja laitteet

Rakennukseen kuuluvat rakennuksessa olevat tai sen käyttöä palvelevat

- kiinteästi asennetut koneet ja laitteet,
- öljysäiliöt sekä tuotantotoiminnassa käytettävät kiinteät säiliöt,
- lypsyjärjestelmät putkistoiheen ja pesureineen,
- tilatankki, myös vuokrattu,
- lämmitys-, ilmastointi- ja jäähdytyslaitteet. Näihin laitteisiin kuuluvat myös lämpöpumput ja aurinkopaneelit sekä aurinkokeräimet,
- sammutuslaitteet,
- parsilaitteet ja kanojen häkit,
- ruokinta- ja juoma-automaatit,
- lannanpoistolaitteet,
- jaloittelutarhat ja muut rakennuksen yhteydessä olevat kiinteät aitaukset,
- valvonta- ja hälytinalitteet sekä tiedonsiirtolaitteet,
- vakuutuksenottajan omistamat pylväsmuuntajat, pylvää, sähköjohdot, -mittarit, sähköpääkeskukset, suojalaitteet, ohjauskeskukset ja -laitteet ja

- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään saakka.

2.3 Irtain tuotanto-omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksenottajan omistama irtain tuotanto-omaisuus sekä vieras irtain tuotanto-omaisuus, jota vakuutuksenottaja käyttää maatilataloudessa hyödykseen ja jonka vakuutuksenottaja on sitoutunut vakuuttamaan tai jonka osalta vahingonvaara on vakuutuksenottajalla.

2.3.1 Tuotteet ja tarvikkeet (vaihto-omaisuus)

Vakuutuksen kohteena ovat

- maataloustuotteet, joihin kuuluvat tilalla tuotetut tuotteet ja tilalla varastointisopimuksen perusteella säilytettävät tuotteet, siemenvilja ja kasvava sato
- omaan käyttöön tarkoitetut maa- ja metsätaloustarvikkeet, joihin kuuluvat lannoitteet, kasvinsuojeluaineet, ostorehut, ja -siemenet, varaosat, poltto- ja tarvepuut, rakennustarvikkeet, sekä poltto- ja voiteluaineet säiliöineen,
- mehiläispesät satoineen.

2.3.2 Koneet ja kalusto (käyttöomaisuus)

Vakuutuksen kohteena ovat

- muut kuin omalla konevoimalla liikuteltavat maa- ja metsätalouskoneet,
- työvälineet ja -laitteet maatilatalouden harjoittamiseen liittyvässä ansiotyössä,
- kiinteistönhoitoon kuuluvat tavanomaiset työkoneet ja työkalut,
- aitaukset ja aitaustarvikkeet,
- varaosat,
- turkistarhan tarhaus- ja nahkomiskalusto.

Tilojen yhteisesti omistamista koneista on vakuutuksen kohteena vakuutuksenottajan omistusosuutta vastaava osa. Vahinkotilanteessa korvauksesta vähennetään omavastuuna omistusosuutta vastaava osa koneille ja kalustolle vakuutuskirjaan merkitystä omavastuusta.

2.3.3 Tuotantoeläimet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa lajeittain eritellyt eläimet.

2.3.4 Vieras tuotantoirtaimisto

Tuotantoirtoimistoon sisältyy myös sellainen vakuutuksenottajan hallussa oleva vieras omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi kohdan 2.3.1 (tuotteet ja tarvikkeet), 2.3.2 (koneet ja kalusto) tai 2.3.3 (tuotantoeläimet) mukaan vakuutettavaan omaisuuteen.

Vieraalle tuotantoirtaimistolle aiheutuneista vahingoista suoritetaan Maatilavakuutuksen turvan tai Laajan maatilavakuutuksen turvan perusteella korvausta enintään 10 000 euroa, jollei vahinkoa korvata muusta vakuutuksesta.

2.3.5 Maatilakäytössä olevat puhelimet, tietokoneet, valmisohjelmat ja muut konttorikoneet

2.4 Vakuutuksen ulkopuolelle jäävä omaisuus

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- tietovälineisiin sisältyvät tiedostot,
- tietovälineisiin sisältyvät tai niissä käytettäväksi tarkoitettut muut kuin yleisesti myynnissä olevat valmisohjelmat,
- rakennuksen alapohjan ja perusanturoiden alapuolella oleva perusmaa tai sen vahvistaminen,
- salaojitus- tai muu maaperän kuivanapitojärjestelmät,
- ulkopuoliset sadevesijärjestelmät,

- kiinteistön alueella sijaitsevat kaivot lukuun ottamatta jätevesijärjestelmien kaivoja,
- omalla konevoimalla kulkevat koneet, lukuun ottamatta kiinteistöhoitoon kuuluvia tavanomaisia työkoneita eikä
- energia ja vesi.

ES 3 Vakuutuksen voimassaoloalue

3.1 Vakuutuspaikka

Vakuutus on voimassa omaisuuden ollessa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa (vakuutuspaikka).

3.2 Muut paikat

Seuraavien kohteiden vakuutus on voimassa myös vakuutuksen kohteen ollessa varastoitavana, tilapäisesti siirrettynä, siirrettävänä tai käyttötarkoituksensa mukaisessa käytössä muualla Suomessa

- tuotteet ja tarvikkeet (vaihto-omaisuus),
- koneet ja kalusto (käyttöomaisuus),
- tuotantoeläimet,
- vieras tuotantoirtaimisto,
- maatilakäytössä olevat puhelimet, tietokoneet ja muut konttorikoneet.

ES 4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksenottaja voi valita esinevakuutuksen korvauspiiriksi joko Maatilavakuutuksen turvan (kohta 4.1) tai Laajan maatilavakuutuksen turvan (kohta 4.2). Turvan laajuus valitaan kohteittain.

Kasvava sato on vakuutettuna vain irtipäässeen tulen aiheuttaman vahingon varalta. Sato voidaan kuitenkin vakuuttaa epäsuotuisien sääilmiöiden varalta Satovahinkovakuutuksella, sivu 12.

Kohteen korvauspiirin laajuus on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset, jos esinevahinko on aiheutunut välittömästi vakuutuksen voimassa ollessa sattuneesta jäljempänä määritellystä tapahtumasta. Ennalta arvaamattomuutta arvioidaan objektiivisesti ja vahingon syy, ei seurauksen perusteella.

Korvauus on enintään omaisuuden, kunkin esineen tai omaisuuse-
rän sovittu vakuutusmäärä vahinkohetken mukaisesti indeksillä
tarkistettuna. (ks. kohta Indeksiehdot)

Lisäksi vakuutuksesta korvataan suoranaisen esinevahingon korjaamiseksi tai jälleenhankinnan suorittamiseksi välttämättömät vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset ja maan kaivu- ja täyttökustannukset.

4.1 Maatilavakuutuksen turva

4.1.1 Palo tai noki

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut itiripääs-
syt tuli tai tulisijasta tai vastaavasta lämmityslaitteesta äkillisesti
ja ennalta arvaamattomasti levinnyt noki.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan kuivaamisen yhteydessä kuivaamossa tai sen välittömässä läheisyydessä maataloustuotteille aiheutuneet palo-, noki- ja savuvahingot silloinkin, kun tuotteet on pantu lämmön vaikutukselle alttiiksi kuivattamista varten. Lisäksi korvataan viljalle sen kytemisestä kuivaamisen yhteydessä aiheutuneet vahingot.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut muulle omaisuudelle kuin kuivattaville maataloustuotteille siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut sen johdosta, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

4.1.2 Salama

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut suora salamanisku tai salaman aiheuttama ylijännite.

4.1.3 Sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka sähköilmiö on aiheuttanut sähkölaitteelle kyseisessä laitteessa.

Sähköilmiönä pidetään oikosulkua, läpilyöntiä tai muuta sähköpurkausta, joka on pysyvästi vahingoittanut sähkölaitteen eristeitä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- jonka on aiheuttanut sähkönsaannin keskeytyminen tai sähkönsaannin laadun vaihtelu.
- josta toimittaja, valmistaja, myyjä tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään.

4.1.4 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sisäinen jännitys, tiivisteen irtaaminen tai nestepaine,
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammatillinen räjähdys- ja louhintatyö. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään,
- polttomootorin vahingoittumista, jonka on aiheuttanut moottorissa tapahtunut räjähdys,
- suljetun, painetta kestäväksi tarkoitetun astian, laitteen, putken tai säiliön vahingoittumista, jossa kaasu tai höyry on ollut, ellei rikkoutumisen syynä ole äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti syntynyt poikkeuksellinen ylipaine,
- vahinkoa renkaalle sen rikkoutumisesta.

4.1.5 Sammutuslaitteiston laukeaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut sammutuslaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton laukeaminen.

4.1.6 Varkaus

Vakuutuksesta korvataan tuotantoirtaimiston varkauksesta aiheutunut vahinko edellyttäen, että irtaimisto on säilytetty suojaavasti suljetussa tilassa tai se on päivittäisen silmälläpidon alaisena.

Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, jonka tapahtuma-aikaa, -olosuhteita ja -paikkaa ei voida määrittellä. Vakuutuksesta ei korvata myöskään kadotettua tai unohdettua omaisuutta.

Varkausvahinkoa ei korvata, mikäli vakuutuksenottaja ei ole ryhtynyt kohtuullisiin suojelutoimenpiteisiin omaisuuden arvo ja säilytysolosuhteet huomioon ottaen.

4.1.7 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut tahallinen vahingonteko.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut naarmuuntuminen tai muu tähän verrattava vaurioituminen huoneistolle
- vahinkoa, jonka huoneiston käyttäjä on aiheuttanut huoneiston kalusteille tai pinnoitteille.
- vahinkoa, joka on aiheutettu ajoneuvolla.

Turkistarhan omaisuudelle korvataan tahallisesta vahingonteosta aiheutuneet vahingot, mikäli alueelle on tunkeuduttu aidan rakenteita rikkomalla.

4.1.8 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut nesteen, höyryn tai kaasun vuoto.

Edellytyksenä on, että aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamattomasti ja suoraan vakuutuksen kohteena olevasta, rakennukseen kiinteästi asennetusta

- vesijohdosta tai jätevesiviemäri-, lämpö-, höyry-, kaasu- tai öljyputkistosta, öljysäiliöstä tai sisäpuolisesta sadevesiviemäristä,
- pore- tai uima-altaan putkistosta taikka näihin kiinteästi liitetystä koneesta, laitteesta tai
- aineen säilytysastiasta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan käyttölaitteesta aiheutunut äkillinen nestevuoto rakennuksen rakenteille. Edellytyksenä on kuitenkin, että käyttölaitte on liitetty vesijohto- ja viemäriverkkoon kiinteästi yhtenäisellä ja tarkoitukseen sopivalla paineen kestävällä letkumateriaalilla, hyväksytyllä liittännällä ja lisäksi vesijohtoverkkoon sulkuventtiilillä. Lisäksi edellytetään, että vuodon syynä on käyttölaitteen tai mainittujen liittosten mekaaninen rikkoontuminen.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut

- kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virrannut sade- tai sulamisvesi,
- kondenssivesi,
- viemärikaivon tai putken tulviminen sateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä,
- ammeen tai altaan poistoputken tai -venttiilin vuoto,
- kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioituminen tai tukkeutuminen,
- padotusventtiilin toimimattomuus,
- kosteus, kuten mätäneminen, sienettyminen tai haju,
- nesteen virtaaminen kiinteästä verkosta ennen kuin johtoverkko on hyväksytty käyttöön otettavaksi,
- rakenteiden vesieristeiden läpi tai putkiston ja rakenteen liittymäkohdasta kuten lattiakaivon ja korokerenkaan välistä vuotanut neste,
- suunnittelu-, perustus-, asennus- tai rakennustyövirhe eikä tällaisesta virheestä aiheutunutta vahinkoa,
- avoinna olevasta vesijohtoverkkoon kuuluvasta hanasta, sulkuventtiilistä tai suihkulaitteesta virrannut neste, ellei vahinko ole seurausta hanan, sulkuventtiilin tai suihkulaitteen mekaanisesta rikkoutumisesta,
- määräysten vastainen rakentaminen eikä vahinkoa, joka on aiheutunut johtoverkolle, käyttölaitteille tai näiden eristeille eikä hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua.

4.1.9 Rakennuksen koneen tai laitteen rikkoutuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut äkillinen ja ennalta arvaamaton tapahtuma kohdassa 2.2 (ES) mainitulle omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata

- esineen kulumista, ruostumista, syöpmistä, pilaantumista, sienettymistä, lahoamista, aineen väsymistä tai vastaavaa vähitellen tapahtuvaa vahingoittumista eikä esineen tai sen osan toimintakyvyn lakkaamista,
- vahinkoa, joka on aiheutunut kulumisesta, tai sakan keräntymisestä,
- vahinkoa, joka on aiheutunut tulvasta, vedenpinnan noususta, ahtojäästä tai maanvyörymästä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut aallokko tai jään liikkuminen,
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut jään tai lumen paino, tai liikkuminen,

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut pohjaveden korkeuden muuttuminen
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut lumen tai veden tunkeutuminen rakenteita rikkomatta myrskytuulen mukana rakenteisiin,
- vahinkoa, jonka luonnonvoimat ovat aiheuttaneet ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole laitteista, joita on tarkoitus käyttää tällaisessa tilassa
- vahinkoa, joka on kohdannut vesijohtokalusteita,
- vahinkoa, joka on kohdannut viemärlaitteita,
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet säätö- tai kunnossapitotoimista, ennakkohuollosta, määräaikaishuollosta tai toimintahäiriöiden poistamisesta eikä näiden yhteydessä vaihdettavista osista
- vahinkoa, josta toimittaja, valmistaja, myyjä tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään
- vahinkoa, joka on aiheutunut tietokoneelle, tiedonsiirto-, tietoliikenne-, prosessinohjaus-, valvontalaitteelle tai niiden tietovälineille ja niihin sisältyville tiedoille (tiedostot) sekä ohjelmille laitteiston, käyttöjärjestelmän tai ohjelmien virheellisestä toiminnasta, virheellisestä ohjelmasta, operointivirheestä, virheellisestä nimeämisestä, virheellisestä tietojen syötöstä, tietojenhäviämisestä tai magneettikenttien aiheuttamasta tietojen tuhoutumisesta
- yksittäisen piirikortin, tiedon tallennusvälineen tai vastaavan komponentin toimintakyvyn lakkaamista tai toimimattomuutta, jollei sen syynä ole vakuutetun osoittama komponentin ulkopuolinen, äkillinen ja ennalta-arvaamaton tapahtuma.
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammattimainen räjäytys- tai louhintatyö. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään.
- arvon alenemista eikä vahinkoa, joka ei vaikuta omaisuuden käyttökelpoisuuteen.

4.1.10 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka myrskytuuli on aiheuttanut. Myrskytuuli on kysymyksessä silloin, kun tuulen nopeus on vähintään 20 metriä sekunnissa.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut lumen tai veden tunkeutuminen rakenteita rikkomatta myrskytuulen mukana rakenteisiin,
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut aallokko tai jään liikkuminen,
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut muu kuin myrskyn aiheuttama tulva tai vedenpinnan nousu,
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut jään tai lumen paino, tai liikkuminen,
- laiturille aiheutunutta vahinkoa,
- ulkona olevalle irtaimistolle aiheutunutta vahinkoa eikä
- vahinkoa irtaimistolle, ellei se ole aiheutunut muun tästä ehtokohdasta korvattavan vahingon seurauksena.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin myrskytuulen aiheuttama vahinko tällä vakuutuksella vakuutetulle tuotantoeläimelle.

4.1.11 Villieläinvahinko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka rakennukseen tunkeutunut villieläin on aiheuttanut rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle.

Vakuutuksesta ei korvata hyönteisten, lintujen, jyrsijöiden, jänisten tai mikrobien aiheuttamaa vahinkoa.

4.1.12 Liikenneonnettomuus tai karilleajo irtaimelle tuotanto-omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan vahinko kuormana olevalle tuotantoirtaimistolle, kun vahingon syynä on karilleajo tai liikenneonnettomuus, jossa moottoriajoneuvo, moottorikäyttöinen työkonetai juna on ollut osallisena. Vakuutuksesta korvataan vahinko siltä osin kuin korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

Lisäksi korvataan tuotantoeläimelle aiheutunut vahinko, jossa moottoriajoneuvo, moottorikäyttöinen työkonetai juna on ollut osallisena.

4.1.13 Turkistarhan esinevahingot

Vakuutuksesta korvataan kohdissa 4.1.1 - 4.1.12 mainittujen vahinkojen lisäksi vakuutetuille varjotaloille, niissä säilytettävälle tarhauskalustolle, häkeille, sekä turkiseläimille aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut rankkasade, lumen sulaminen tai lumen ja jään paino.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vakuutetulle turkiseläimelle aiheutunut vahinko, jonka on aiheuttanut

- villieläin tai turkiseläin itse vahingoittamalla itseään tai pentujaan villieläimen johdosta. Tässä yhteydessä villieläimeksi luetaan myös karannut turkiseläin sekä koira
- melu, jonka vuoksi turkiseläin vahingoittaa itseään tai pentujaan
- lämpöhalvaus.

Lämpöhalvaus on äkillinen ja ennalta arvaamaton lämpötilan nousu, jonka johdosta turkiseläin kuolee lämpöhalvaukseen saman lämpöjakson seurauksena 7 vuorokauden kuluessa.

Vakuutuksesta ei korvata eläinlajin tyhjäksi jäämisestä tai pentuhävikistä johtuvaa osuutta.

4.1.14 Lisävahingot

Vakuutuksesta korvataan lisäksi

- vahinko, joka on aiheutunut korvattavan vahingon olosuhteista johtuen, kun omaisuutta on anastettu, kadonnut tai vahingoittunut muuten korvattavan vahingon yhteydessä
- vahinko, jonka on aiheuttanut kylmyys tai kuumuus, sade tai muun sen kaltainen syy, jos vahinko on ollut korvattavan vahingon välitön seuraus.

4.1.15 Muut korvattavat vahingot

Lisäkustannukset viranomais määräyksestä

Vakuutuksesta korvataan rakennusvahingoissa korjaamista tai rakentamista koskevista viranomaisten pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 20 % suoranaisen esinevahingon ja siihen edellä olevan mukaisesti kuuluvien kustannusten yhteismäärästä.

Jos vakuutus perustuu sovittuun, ensiriskin mukaiseen vakuutusmäärään, kokonaiskorvauksen ylämpänä rajana on vakuutusmäärä.

Uhkaavan vahingon torjuntakulut

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus eli pelastamisvelvollisuus mukaisesti kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

Maaperälle aiheutuneen vahingon kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle sattuneen korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallitseman kiinteistön maaperän pilaantumisesta aiheutuneet tutkimuskustannukset, puhdistus- tai vaihtokustannukset ja jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset. Edellytyksenä on, että

kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavasta määräyksestä suoritetuista toimenpiteistä ja, että viranomaisen määräys on annettu viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta.

Tässä tarkoitettuja kustannuksia korvataan vahinkoa kohden enintään 200.000 euroa.

Tuotantorakennuksen käytön keskeytyminen

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sen johdosta, että tilan tuotantorakennusta ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavien vakuutustapahtumien johdosta. Vakuutuksesta ei korvata lomamökin käytön keskeytymisestä aiheutunutta vahinkoa. Käytön keskeytymiseen liittyvistä kustannuksista korvataan enintään 6 % vahingoittuneen rakennuksen arvosta. Korvausta maksetaan enintään kahden kuukauden yhtäjaksoiselta ajalta vahingon tapahtumishetkestä lukien. Korvattavista lisäkustannuksista vähennetään 15 % omavastuu, esinevahingosta perityn omavastuun lisäksi.

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet kulut. Korvaus suoritetaan, vaikka vakuutusmäärä tai korvausperusteen mukainen jälleenhankinta- tai päivänarvo ylitettäisiinkin.

Jos viljankuivaamoa käytetään muuhun tarkoitukseen kuin oman viljan kuivaamiseen, korvataan lisäksi selvitetty nettoansion menetys edellä mainittuun enimmäismäärään saakka, enintään 3000 euroa vakuutustapahtumaa kohti.

Maatalouskoneiden käytön keskeytyminen (traktoriin kytkettävät työkoneet)

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että vakuutettua maatalouskonetta ei voida käyttää korvattavien vakuutustapahtumien johdosta.

Vakuutuksesta korvataan ne ylimääräiset, kohtuulliset ja välttämättömät kustannukset, jotka aiheutuvat työn tekemisestä tai teettämisestä vieraalla kalustolla. Vieraaksi kalustoksi ei katsota samassa taloudessa asuvan henkilön omistamaa tai hallitsemaa kalustoa eikä samassa taloudessa asuvan henkilön yrityksen tai toiminimen omistamaa kalustoa. Vakuutuksesta ei korvata alihankintatyön teettämistä kolmannella osapuolella eikä tästä aiheutuva ansionmenetystä.

Korvauksen määrää laskettaessa huomioidaan todelliset kulut, joista on vähennetty vahingon johdosta säästyneet kulut.

Korvausta maksetaan enintään 30 vuorokauden yhtäjaksoiselta ajalta vahingon tapahtumishetkestä lukien.

Korvattavista lisäkustannuksista vähennetään 15 % omavastuu, esinevahingosta perityn omavastuun lisäksi. Lisäkustannuksia korvataan enintään 10 000 euroa. Lisäkustannuksista maksettava korvaus voi olla enintään keskeytyksestä aiheutuneen nettoansionmenetyksen suuruinen.

4.2 Laajan maatilavakuutuksen turva

4.2.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset, jos esinevahinko on aiheutunut välittömästi vakuutuksen voimassa ollessa sattuneesta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta. Ennalta arvaamattomuutta arvioidaan objektiivisesti ja vahingon syyn, ei seurauksen perustella.

Korvaus on enintään omaisuuden, kunkin esineen tai omaisuuserän sovittu vakuutusmäärä vahinkohetken mukaisesti indeksillä tarkistettuna. (ks. kohta Indeksiehdot)

Lisäksi vakuutuksesta korvataan suoranaisen esinevahingon korjaamiseksi tai jälleenhankinnan suorittamiseksi välttämättömät vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset ja maan kaivu- ja täyttökustannukset.

Vesistö- ja merivesitulvien korvaaminen

Vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton sekä poikkeuksellinen tulvavahinko rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle.

Vesistötulvan, merivesitulvan tai näiden seurauksena jään liikkumisen aiheuttaman vahingon korvaaminen edellyttää lisäksi, että vedenpinnan nousu on ollut poikkeuksellinen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä, ojassa tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, poikkeuksellisista sateista, lumen sulamisesta taikka jää- tai hydepadosta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista meren vedenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksista Tanskan salmissa.

Poikkeuksellisella vesistön tai meren vedenpinnan nousulla tarkoitetaan myrskytuulen aiheuttamaa vedenpinnan nousua sekä vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvistä keski vedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

Viranomaismääräyksen lisäkustannukset

Vakuutuksesta korvataan rakennusvahingoissa korjaamista tai rakentamista koskevista viranomaisen pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 20 % suoranaisen esinevahingon ja siihen edellä olevan mukaisesti kuuluvien kustannusten yhteismäärästä.

Jos vakuutus perustuu sovittuun, ensiriskin mukaiseen vakuutusmäärään, kokonaiskorvauksen ylärajana on vakuutusmäärä.

Uhkaavan vahingon torjunta

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus eli pelastamisvelvollisuus mukaisesti kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

Maaperälle aiheutuneet vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle sattuneen korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallitseman kiinteistön maaperän pilaantumisesta aiheutuneet tutkimuskustannukset, puhdistus- tai vaihtokustannukset ja jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset. Edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavasta määräyksestä suoritetuista toimenpiteistä ja, että viranomaisen määräys on annettu viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta.

Tässä tarkoitettuja kustannuksia korvataan vahinkoa kohden enintään 200 000 euroa.

Tuotantorakennuksen käytön keskeytyminen

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sen johdosta, että tilan tuotantorakennusta ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavien vakuutustapahtumien johdosta. Vakuutuksesta ei korvata lomamökin käytön keskeytymisestä aiheutunutta vahinkoa. Käytön keskeytymiseen liittyvistä kustannuksista korvataan enintään 6 % vahingoittuneen rakennuksen arvosta. Korvausta maksetaan enintään kahden kuukauden yhtäjaksoiselta ajalta vahingon tapahtumishetkestä lukien. Korvattavista lisäkustannuksista vähennetään 15 % omavastuu esinevahingosta perityn omavastuun lisäksi.

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet kulut. Korvaus suoritetaan, vaikka vakuutusmäärä tai korvausperusteen mukainen jälleenhankinta- tai päivänarvo ylitettäisiinkin.

Jos viljankuivaamoa käytetään muuhun tarkoitukseen kuin oman viljan kuivaamiseen, korvataan lisäksi selvitetty nettoansion menetys edellä mainittuun enimmäismäärään saakka, enintään 3000 euroa vakuutustapahtumaa kohti.

Maatalouskoneiden käytön keskeytyminen (traktoriin kytkettävät työkoneet)

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että vakuutettua maatalouskonetta ei voida käyttää korvattavien vakuutustapahtumien johdosta.

Vakuutuksesta korvataan ne ylimääräiset, kohtuulliset ja välttämättömät kustannukset, jotka aiheutuvat työn tekemisestä tai teettämisestä vieraalla kalustolla. Vieraaksi kalustoksi ei katsota samassa taloudessa asuvan henkilön omistamaa tai hallitsemaa kalustoa eikä samassa taloudessa asuvan henkilön yrityksen tai toiminimen omistamaa kalustoa. Vakuutuksesta ei korvata alihankintatyön teettämistä kolmannella osapuolella eikä tästä aiheutuvaa ansionmenetystä.

Korvauksen määrää laskettaessa huomioidaan todelliset kulut, joista on vähennetty vahingon johdosta säästyneet kulut.

Korvausta maksetaan enintään 30 vuorokauden yhtäjaksoiselta ajalta vahingon tapahtumishetkestä lukien.

Korvattavista lisäkustannuksista vähennetään 15 % omavastuu, esinevahingosta perityn omavastuun lisäksi. Lisäkustannuksia korvataan enintään 10 000 euroa. Lisäkustannuksista maksettava korvaus voi olla enintään keskeytyksestä aiheutuneen nettoansionmenetyksen suuruinen.

4.2.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja muut rajoitukset

4.2.2.1 Kuluminen

Vakuutuksesta ei korvata esineen kulumista, ruostumista, syöpmistä, pilaantumista, sienettymistä, homehtumista, lahoamista tai aineen väsymistä.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata routimista, maan painumista tai liikkumista tai vastaavaa vähitellen tapahtuvaa vahingoittumista eikä esineen tai sen osan toimintakyvyn lakkaamista.

4.2.2.2 Huoltokustannukset

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet säätö- tai kunnossapitotoimista, enakkohuollosta, määräaikaishuollosta, toimintahäiriöiden poistamisesta eikä näiden yhteydessä vaihdettavista osista.

4.2.2.3 Valmistusvialta ja työvirheet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut käyttö-, työ-, laite- tai materiaali- tai valmistusvirheestä, laskenta- tai piirustusvirheestä, tai virheellisestä neuvosta korjattavana, huollettavana tai käsiteltävänä olevalla raaka-aineella, puolivalmisteella, valmisteella tai asiakkaan omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet rakennuksen, esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje tai näistä virheistä rakennukselle aiheutunutta vahinkoa.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin virheen seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko.

4.2.2.4 Sopimukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa eikä kustannuksia, joista toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella.

Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään.

Mikäli vakuutuksenottaja on itse esineen valmistaja tai myyjä, ei vahinkoa korvata, jos valmistaja tai myyjä olisi alalla vakiintuneen takuun perusteella siitä vastuussa.

4.2.2.5 Varallisuusrikokset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut petos, kavallus tai muu näihin rinnastettava rikos.

4.2.2.6 Katoaminen, unohtaminen ja varkaus

Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden katoamista, unohtamista tai varkautta, jos

- tapahtumaa ei voida määritellä tai
- vasta inventaarin yhteydessä todetaan katoaminen tapahtuneeksi.

Irtaimiston vakuutuksesta ei myöskään korvata varkausvahinkoa, joka on aiheutunut muulle ulkona olevalle tuotantoirtaimistolle kuin

- säilytysuojassa silmälläpidon alaisena olevalle irtaimistolle
- tilapäisesti säilytysuojan ulkopuolella olevalle irtaimistolle, joka on silmälläpidon alaisena ja jonka ulkona olo liittyy maatilatalouden työsuoritukseen.

4.2.2.7 Räjähdykset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammatillainen räjäytys- tai louhintatyö. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuulliseksi todettu osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään.

4.2.2.8 Luonnonolosuhteet ja eläimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- jonka on aiheuttanut jään tai lumen paino tai niiden liikkuminen, jollei liikkuminen ole aiheutunut merivesitulvasta tai vesistötulvasta
- jonka on aiheuttanut aallokko, meren, järven tai muun vesistön vedenpinnan noususta aiheutunut tulva
- jonka on aiheuttanut pohjaveden korkeuden muuttuminen
- jonka luonnonolosuhteet, eläimet tai mikrobit ovat aiheuttaneet puutarha-, maa- tai metsätaloustuotteille ja -tarvikkeille tai puutarhakasveille.

4.2.2.9 Ohjelma- ja tietovirheet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut ohjelmotavalle elektroniikkalaitteelle tai sen tietovälineelle, tiedostoille tai ohjelmille laitteiston tai ohjelman virheellisestä toiminnasta, opeointivirheestä, magneettikenttien aiheuttamasta tietojen tuhoutumisesta tai tietojen häviämisestä.

4.2.2.10 Muualta saatavat korvaukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun vakuutuksen perusteella.

4.2.2.11 Arvonalennus

Vakuutuksesta ei korvata

- arvon alentumista
- vahinkoa, joka ei vaikuta omaisuuden käyttökelpoisuuteen
- maidon laatu- ja määrävähennystä

4.2.2.12 Vuotaminen

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka vuotovahingoissa ovat aiheutuneet nesteen vuotamisesta hukkaan

4.2.2.13 Vesikatteen vuoto

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut vesikatteen vuoto, ellei kyseessä ole äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta ulkopuolisesta tapahtumasta johtuneesta rikkoutumisesta aiheutunut vuotovahinko

4.2.2.14 Tulva

Vakuutuksesta ei korvata

- vesistötulvasta, merivesitulvasta tai näiden seurauksena jään liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle, jos rakennus on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti
- vahinkoa, joka korvataan julkisista varoista
- vahinkoa, joka on aiheutunut suunnittelu-, perustus-, asennus- tai rakennustyövirheestä.

ES 5 Rakennus- ja peruskorjaus-aikaa koskeva erityisehto

Vakuutus kirjassa mainitut rakennukset ovat vakuutettuina myös silloin, kun ne ovat rakenteilla tai peruskorjattavina. Kun vakuutuksenottaja on vakuuttanut käyttöönsä rakennettavan tai peruskorjattavan rakennuksen, sovelletaan seuraavaa

- Vakuutuspaikkaan siirrettävänä olevat rakennustarvikkeet tulevat rakennusaikaisen vakuutuksen kohteiksi, kun vastuu niistä siirtyy kauppaehtojen mukaan vakuutuksenottajalle. Edellytyksenä on, että tarvikkeet siirretään vakuutuspaikkaan viimeistään viikon kuluttua vastuun siirtymisestä.
- Vakuutuspaikasta tilapäisesti enintään 6 kuukauden yhdenjaksoiseksi ajaksi pois siirretyt rakennustarvikkeet ovat vakuutuksen kohteena ilman eri sopimusta.

Jos tarvikkeet ovat poissa vakuutuspaikasta enemmän kuin 6 kuukautta, pitää niiden vakuuttamisesta sopia erikseen.

- Työmaatarvikkeet eli rakennus- ja peruskorjaustyötä suorittavien vieraiden työntekijöiden vaatteet ja työkalut, tilapäiset työmaarakennukset sekä vuokratut ja lainatut koneet ja laitteet sisältyvät vakuutukseen yhteensä enintään 4 000 euroon asti. Työmaatarvikkeille korvataan vain maatilatuotannon vakuutuksen kohtien 4.1.1 (palon) ja 4.1.6 (varkaus) mukaisten vakuutustapahtumien aiheuttamat vahingot.

ES 6 Suojeluohjeet

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu laiminlyö suojeluohjeiden noudattamisen tahallaan tai huolimattomuudella, jota ei voida pitää vähäisenä ja suojeluohjeen noudattamatta jättämisellä on ollut vaikutusta vahingon syntyyn tai sen määrään, voidaan tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Rakennukset ja koneet tulee pitää rakennuslain, rakentamismääräysten ja työsuojelumääräysten mukaisessa kunnossa.

6.1 Paloturvallisuus

6.1.1 Tulityöt

Tehtäessä tulitöitä on noudatettava S621 Tulityösuojeluohjeita.

- työpaikka ja sen ympäristö on puhdistettava ja suojattava, lisäksi syttyvä materiaali on poistettava
- jos lähellä on syttyviä rakenteita, ne on suojattava
- paikalla pitää olla riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään kaksi 43A 183 BC- teholuokkaa vastaavaa käsisammutinta, josta toisen voi korvata kahdella 27A 144 BC- teholuokkaa vastaavalla käsisammuttimella tai pikapalopostilla
- ympäristöä on kasteltava tarpeen mukaan
- palovartiointin on huolehdittava koko tulityön sekä työtaukojen ajan
- tulityön jälkeen jälkivartiointi on tehtävä vähintään yhden tunnin ajan
- jälkivartiointin aikana tulityöpaikan ympäristöineen on oltava jatkuvan silmälläpidon alaisena.

Ennen tulitöihin ryhtymistä on turvallisuustoimenpiteet syytä käydä työn suorittajien kanssa yhteisesti läpi. Tulityöluvassa so-

vitaan asioista, joita on noudatettava ennen tulityön aloittamista, tulityön aikana ja sen jälkeen. Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat esimerkiksi eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja kermieristysten kuumentamalla tapahtuva kiinnitystyö.

Jäätäneitä putkia ei saa sulattaa avotulta tai kuumailmapuhallinta käyttäen.

6.1.2 Palavien nesteiden, nestekaasun ja lannoitteiden säilytys ja käyttö

Palavia nesteitä, nestekaasua ja lannoitteita on säilytettävä lakien, asetusten ja näiden nojalla annettujen määräysten sekä pelastusviranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Avotulen teko ja tupakointi on kielletty edellä mainittujen aineiden säilytystiloissa sekä niitä käsiteltäessä.

6.1.3 Rakennusten vierustat ja jätekatokset

Syttyvää materiaalia ei saa säilyttää rakennuksen ulkoseinustoilla, mikäli se aiheuttaa palon leviämisaaran rakennukseen.

Jätteet on säilytettävä siten, että asiattomat eivät pääse käsiksi jätteisiin, mikäli jätteiden syttyminen aiheuttaa palon leviämisaaran rakennukseen.

6.1.4 Sammutuslaitteistot ja automaattiset paloilmoinlaitteistot

Sammutuslaitteistoilla tai automaattisella paloilmoinlaitteistolla suojatuissa kohteissa tulee olla näille järjestelmille laadittu määräysten mukainen kirjallinen kunnossapito-ohjelma.

Sammutus- ja paloilmoinlaitteistojen on oltava toimintakuntoisia sekä asianmukaisesti tarkastettuja tai huollettuja.

6.1.5 Sähköpalojen torjunta

Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen asennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen korjaus- ja huoltotyöt. Sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetusten ja viranomaismääräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset annettujen viranomaisvaatimusten mukaisesti.

Sähkölaitteiden haltijan tulee huolehtia, että kiinteistön sähköasennukset ja -laitteet on lakisääteisen määräaikaistarkastuksen mukaisesti tarkastettu. Rakennusten ja ulkoalueiden sähköasennukset on tarkastettava seuraavin määräajoin

- maatalous- ja liikerakennukset, joissa pääsulakkeet ovat yli 35A, 15 vuoden välein (sähkötarkastusluokka 1)
- kokoontumis- ja majoitustilat sekä suuret liikeyhteistöt 10 vuoden välein (sähkötarkastusluokka 2)
- räjähdysvaaralliset tilat, joissa kemikaalin tai räjähdysaineen valmistus, käsittely tai varastointi vaatii viranomaisen luvan 5 vuoden välein (sähkötarkastusluokka 3).

Lisäksi tulee noudattaa suojeluohjeessa S331 Sähköpalojen torjunta annettuja ohjeita.

6.1.6 Ajoneuvojen päävirtakatkaisimet

Rakennuksissa säilytettävät moottorikäyttöiset ajoneuvot ja työkonet on varustettava päävirtakatkaisimin. Ajoneuvot ja koneet on kytkettävä virrattomiksi aina, kun ne jätetään rakennuksen sisälle vaille valvontaa.

6.1.7 Kiinteän polttoaineen lämpökeskukset

Hakkeen tai muun kiinteän polttoaineen automaattisissa syöttölaitteissa tulee olla vähintään kaksi turvajärjestelmää takapalon leviämisen estämiseksi. Turvajärjestelmän on kyettävä toimimaan myös sähkökatkon aikana. Kattilan ja polttoaineen syöttölaitteiden turvalaitteet, hälytykset ja ohjaukset on koestettava vähintään kaksi kertaa vuodessa tai kattilan polttoaineen syöttölaitteen valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Lämpökattilatilán välittömässä läheisyydessä on oltava vähintään yksi 27A 144 BC

teholuokan käsisammutin, pikapaloposti tai helposti käyttöön otettava vesiletku, joka on jatkuvasti kytketty vesijohtoverkkoon.

Lämpökeskuksen hakesäiliön tai muun kiinteän polttoaineen säiliön kannen on oltava suljettuna aina, kun säiliötä ei täytetä tai muulla tavoin olla huoltamassa.

6.1.8 Tulisijojen ja hormien nuohous

Nuohouksen järjestämisestä vastaa kiinteistön omistaja. Tulisijat hormoneineen tulee nuohota niissä käytettävän polttoaineen laadun ja käyttötarkoituksen mukaan seuraavasti

- kiinteällä polttoaineella, kevyt- tai raskasöljyllä tai useammilla polttoaineilla toimivat tulisijat hormoneineen kerran vuodessa,
- muussa kuin ympärivuotisessa käytössä olevien loma-asuntojen tulisijat hormoneineen tulee nuohota kerran kolmessa vuodessa.

Hormien- ja erityisesti kevythormien kunnon tarkastus on syytä suorittaa nuohouksen yhteydessä.

Tarkastuksessa tulee kiinnittää huomiota, että hormi on yhteenso-piva tulisijan kanssa ja itse hormien asennus sekä hormien läpi-vientikohdat ympäröiviin rakenteisiin nähdessä tulee olla palomääräysten ja valmistajan asennusohjeiden mukaisesti tehty.

Nuohouksen suorittajalla tulee olla nuohoojan ammattitutkinto.

6.1.9 Muuta paloturvallisuuteen liittyvää

Tuhkan käsittelyn tulee kytkeä vaaran vuoksi olla erityisen huolellista. Tulisijasta poistettu tuhka tulee rakennuksessa ja sen läheisyydessä säilyttää palamattomassa kannellisessa astiassa kunnes tuhka on täysin jäähtynyt.

Roskia ei saa polttaa eikä nurmikoita tai muita heinäkasveja kullottaa piha-alueella eikä varsinkaan rakennusten läheisyydessä.

Pölyisissä ja palonaroissa tiloissa ei saa käyttää lainkaan halogeenivalaisimia eikä muita valaisimia, joiden pintalämpötila on yli 100 C. Rikkinäiset valaisinkuvut ja loistevalaisimet on välittömästi uusittava.

Kiukaan sijoittamisessa on otettava huomioon asennusohjeiden mukaiset suojaetäisyydet. Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen kiukaan yläpuolella tai muuten kiukaan välittömässä läheisyydessä on kielletty.

Majoitus- ja matkailukäytössä olevat tilat on varustettava palovarointimilla, joiden toiminta tulee testata säännöllisesti.

Tilan alkusammutuskalusto pitää olla viranomaismääräysten mukainen.

6.2 Suojelutoimet varkauksia ja murtoja vastaan

Rakennukset, jotka eivät ole jatkuvan silmälläpidon alaisina, on lukittava siten, että asiattomien pääsy näihin tiloihin on estetty. Säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen on oltava suojaavasti suljettu murtautumisen ja varkauden varalta.

Jos on erikseen sovittu vakuutuksen olevan voimassa kohteena olevan omaisuuden kuljetuksen aikana, omaisuutta ei saa antaa kuljetettavaksi henkilölle, joka ei ikänsä tai terveytensä puolesta sovellu tähän tehtävään.

Mukana kuljetettavat laitteet on siirrettävä autosta tai muusta kuljetusvälineestä yöksi lukittuihin sisätiloihin.

Turkistarha tulee olla ympäröity vahvalla, tunkeutumista tehokkaasti hidastavalla aidalla. Aidassa olevat kevyen ja raskaan liikenteen käyttämät ovet ja portit tulee olla lukittuja, kun tarhalla ei ole ihmisiä.

6.3 Omaisuuden suojele vuotovahingoilta

Kellarissa säilytettävä tavara on sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattian pinnasta, jos lattia kokonaan tai osittain sijaitsee vähintään yhden metrin maanpinnan alapuolella.

Vesijohtoverkoston ja LVI-laitteiden jäätyksen ja vuotovahinkojen estämiseksi on huolehdittava rakennuksen riittävästä lämmityksestä. Mikäli rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman valvontaa yli viikoksi, on tonttivesijohdon sulkuventtiili suljettava tai käyttövesivesipumppu kytkettävä pois käytöstä.

Mikäli rakennusta ei lämmitetä kylmänä vuodenaikana, on vesijohtoverkosto ja LVI-laitteet tyhjennettävä ja rakennuksen ulkopuolella oleva tonttivesijohdon sulkuventtiili suljettava tai käyttövesipumppu kytkettävä pois käytöstä.

Putkistoon liitetyn käyttölaitteen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojaan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen.

Pesukone on aina liitettävä omalla sulkuventtiilillä ja paineenkestävällä täyttöletkulla vesijohtoverkostoon. Pesukoneen poistoletku tulee asentaa kiinteästi viemäriverkostoon tai pesukoneen toimintaa tulee valvoa. Pesukoneiden paineellisten vesijohtojen sulkuventtiilit tulee sulkea pesuohjelman päätyttyä. Putkistoliitosten pitävyyttä tulee seurata ja varmistaa, etteivät letkut ole taitoksissa.

6.4 Suojelutoimet rikko- ja ympäristövahinkoja vastaan

Vakuutettua omaisuutta on huollettava ja käytettävä maahantuojaan tai valmistajan tai näiden edustajan edellyttämällä tai suositellulla tavalla. Koneita, laitteita tai rakenteita ei saa ylikuormittaa. Huoltotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

Vakuutetun omaisuuden käyttöolosuhteiden on oltava maahantuojaan tai valmistajan suositusten mukaiset.

Ennen purku- ja kaivutöihin ryhtymistä on selvittävä kiinteistöllä olevien kaapelien ja putkien sijainti.

Tuotantorakennuksen tuotannonohjauslaitteet, lypsrobotit ja liemiruokkijat on suojattava ylijännitteen tai jännitevaihteluiden aiheuttamien vahinkojen varalta.

Koneellisen ilmastoinnin ja jäähdytyslaitteiden toimintaa tulee valvoa. Lämpötilanvalvonta on toteutettava ilmastoinnista tai jäähdytinlaitteistosta riippumattomalla järjestelmällä tai varmistettava muulla tavoin. Jos laitteiden toiminta keskeytyy, tulee välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin omaisuuden suojelemiseksi.

Kaikkia ilmanvaihtopuhaltimia ei saa kytkeä yhteen sulakeryhmään.

Turkistarhojen varjotalojen tulee olla viranomaisten antamien rakentamisharjojen mukaisia. Tarpeellisesta lumenluonnista ja jäänpoistosta tulee huolehtia.

Kiinteistön öljysäiliöt ja niihin liittyvät öljyputkistot on tarkastettava ensimmäisen kerran 10. käyttövuotena ja tämän jälkeen terässäiliöt joka 5. ja muut säiliöt joka 10. vuosi. Maan pinnalle asennetussa säiliössä tulee olla tarkastusluukku. Käytöstä poistetuista lämmitysöljysäiliöistä on poistettava lämmitysöljy, laitteistot on tehtävä vaarattomaksi ja täyttöyhte on poistettava.

Farmariöljysäiliöissä on oltava lappovirtauksen esto, joka estää öljyn valumisen, jos tyhjennysletku putoaa. Öljysäiliöt ja farmari-säiliöt tulee tarkastuttaa säiliön luokituksen mukaisesti.

Kumisten lietealtaiden alla tulee olla toimiva salaojitus tai muu varmistus pohjaveden poisjohtamiseksi allaskumin alta. Allaskumin alle tulee myös laittaa kaasuputkisto valmistajan ohjeiden mukaisesti maasta nousevien kaasujen ohjaamiseksi pois altaan alta. Sekoituskohdassa altaan pohjassa tulee olla ylimääräinen aluskumi, jonka päällä on mekaaninen este allaskumin suojaamiseksi. Myös sekoituspotkuri on rajattava mekaanisella esteellä allaskumin suojaamiseksi. Kumisen lietealtaan asentamisessa on noudatettava valmistajan ja viranomaisten antamia ohjeita.

ES 7 Arvioimis- ja korvaussäännöt

Vakuutuksen kohteena oleva omaisuus voi olla vakuutuskirjaan merkityn mukaisesti vakuutettuna joko täysarvovakuutuksena,

jolloin vakuutuksen kohde on vakuutettu ilman sovittua vakuutusmäärää ja vakuutusmaksu määräytyy vakuutuskirjassa mainitun maksuperusteen mukaisesti, tai sovittuun vakuutusmäärään perustavana vakuutuksena.

Kohteen todellinen tilavuus lasketaan Rakennustietosäätiön RT-kortissa 120.12 annetun määritelmän mukaan.

7.1 Vakuutusmäärä

Omaisuus on vakuutettu sovitusta, kullekin esineelle tai omaisuuserälle vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä, joka on vakuutuskirjaan merkityllä indeksillä tarkistettuna (ks. kohta 7.9 Indeksiehdot) vahingon sattuessa suoritettavan korvauksen yläraja.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta se ei ole vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

Vakuutusmäärän peruste on merkitty vakuutuskirjaan. Se on joku seuraavista:

7.1.1 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvo on rahamäärä, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Ellei toisin ole vakuutusyhtiön kanssa sovittu, vakuutusmäärä perustuu omaisuuden jälleenhankinta-arvoon.

7.1.2 Päivänarvo

Päivänarvo on rahamäärä, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, tekniikan vanhentumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Päivänarvoa määriteltäessä rakennusten osalta huomioon otetaan myös omaisuuden käypä arvo. Käyvällä arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka olisi saatu, jos omaisuus olisi myyty normaalisti ennen vahinkoa.

Päivänarvo ei voi ylittää omaisuuden jälleenhankinta-arvoa.

Täysarvolla vakuutettaessa ja vakuutuksen kohteen ollessa päivänarvokohde, korvaus vahinkotilanteessa on ensiriskiperusteinen.

7.1.3 Eläinten käypä arvo

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, jonka vakuutuksenottaja olisi saanut hyväkseen myydessään eläimen välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

7.1.4 Ensiriski

Ensiriski on vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen kohteelle sovitettu vakuutusmäärä. Ensiriskivakuutukseen ei sovelleta alivakuutussäännöksiä (ks. kohta 7.5.2 Alivakuutus).

7.2 Korvauksen laajuus

7.2.1 Esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetulle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Korvaus on enintään omaisuuden, kunkin esineen tai omaisuuserän sovittu vakuutusmäärä vahinkohetken mukaisesti indeksillä tarkistettuna (ks. kohta 7.9 Indeksiehdot).

Lisäksi vakuutuksesta korvataan suoranaisen esinevahingon korjaamiseksi tai jälleenhankinnan suorittamiseksi välttämättömät vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset ja maan kaivu- ja täyttökustannukset.

7.3 Omavastuut

Vakuutuksenottajalla on omavastuu jokaisessa vahingossa. Omavastuu on merkitty vakuutuskirjaan.

7.3.1 Turkistarhojen erityisomavastuu

Omavastuu lumen ja jään aiheuttamissa vahingoissa turkistarhojen varjotalojen osalta

Ikä vuosia	Omavastuu % vahingomäärästä, min. 600 euroa
0 – 10	30
11 – 15	40
16 –	vakuutusturva päättyy lumi- ja jäävahinkojen osalta

Turkiseläinten lämpöhalvauksessa korvauksen omavastuu on 20 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 500 euroa.

7.3.2 Omavastuu tulitöissä

Jos vakuutuksesta korvattava, irtipäasseen tulen aiheuttama vahinko (palovahinko) on aiheutunut tulitöistä (ks. kohta ES 6.1 ja 6.2), on vakuutuksenottajan omavastuu vakuutuskirjaan merkityn omavastuun kymmenkertainen määrä, vähintään 2 000 euroa, ja enintään 5 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkityn omavastuun määrä.

7.3.3 Omavastuu vuotovahingossa

Omavastuuta ei vähennetä, jos vuotovahinko on pienentynyt siitä syystä, että vakuutuspaikassa oleva vuotohälytyslaitteisto on toiminnallaan rajoittanut korvattavan vuotovahingon määrää.

7.3.4 Omavastuu palonkestävän jätkekatoksen tai syväsäiliön palovahingossa

Omavastuuta ei vähennetä, jos palonkestävä jätkekatos tai syväsäiliö on rajoittanut korvattavan palovahingon määrää.

7.3.5 Omavastuuta ei myöskään vähennetä

- varkausvahingossa, jos rakennukseen on murtauduttu varmuuslukolla lukittuna olleen oven kautta
- jos hyväksytty murtohälytyslaitteisto on toiminut asianmukaisesti ja rajoittanut vahingon määrää
- palovahingossa, jos vakuutuspaikassa oleva palovaroitinjärjestelmä on toiminut ja rajoittanut vahingon määrää,

7.3.6 Omavastuu muiden kuin omalla konevoimalla liikuteltavien koneiden, työvälineiden ja laitteiden rikkoutumisvahingoissa

Kun esinevakuutuksen kohdassa 2.3.2 tarkoitetut muut kuin omalla konevoimalla liikuteltavat koneet, työvälineet ja laitteet on vakuutettu Laajan maatilavakuutuksen turvalla, vähennetään rik-koutumisvahingoissa omavastuuna vähintään 900 euroa tai sitä suurempi, vakuutuskirjaan merkitty omavastuun määrä.

7.4 Omaisuuden arvon ja esinevahingon määrän laskeminen

7.4.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun omaisuudella välittömästi ennen vahinkoa olleesta arvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan jälleenhankinta-arvon mukaan. (Jälleenhankinta-arvon käsite on määritetty edellä kohdassa 7.1.1 ja rakennuksen jäännösarvo jäljempänä kohdassa 7.7.)

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään jälleenhankinta-arvon ja jäännösarvon erotus.

Jos kuitenkin esineen arvo on vahinkohetkeen mennessä laskenut niin, että päivänarvo on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta välittömästi ennen vahinkoa, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan (ks. kohta 7.1.2).

Kukin vahingoittunut esine arvioidaan erikseen.

7.4.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Päivänarvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun päivänarvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan päivänarvon mukaan. (Päivänarvon käsite on määritetty edellä kohdassa 7.1.2.)

Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

7.4.3 Ensiriskin mukainen vahingon määrä

Jos omaisuutta vakuutettaessa on sovittu ensiriskiin perustuvasta vakuutusmäärästä ja omaisuus korjataan, korvauksen enimmäismäärä on vakuutusmäärä. Jos omaisuutta ei korjata, korvauksen enimmäismäärä on vahingoittumisasteen mukainen osa vakuutusmäärästä.

7.4.4 Kohdassa 4.1.8 (ES) määritellyissä vuotovahingoissa sekä Laajan maatilavakuutuksen vuotovahingoissa vahingon aiheuttaneen johdon, putkiston tai muun laitteen iän perusteella tehdään kaikista korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista ikävähennys seuraavan taulukon mukaisesti

Johdon, putkiston tai muun laitteen ikä, vuotta	Ikävähennys-%
11 – 20	10
21 – 30	20
31 – 40	40
41 – 50	50
yli 50	60

Ikävähennys on kuitenkin enintään 20 000 euroa vahinkoa kohti.

Johdon, putkiston tai muun laitteen ikä lasketaan asennusvuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

7.4.5 Rakennusta palvelevien koneiden ja laitteiden ikävähennys

Kohdassa 2.2 (rakennusta palvelevat koneet ja laitteet) mainitulle omaisuudelle aiheutuneissa salamanisku- ja sähköilmiövahingoissa ja rikkoutumisvahingoissa kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista mukaan lukien kohdassa 7.2.1 mainitut esinevahinkoon kuuluvat muut kustannukset, tehdään seuraavat vähennykset jokaista alkanutta käyttövuotta kohti kolmannesta käyttövuodesta alkaen. Käyttövuosien laskeminen aloitetaan asennusvuotta seuraavan kalenterivuoden alusta. Vähennys lasketaan kertomalla poistoprosentti näin saatujen käyttövuosien määrällä kolmannesta käyttövuodesta alkaen.

	Vähennys-%
rakennuksessa, muualla kuin alapohjassa olevat: säiliöt, jätevesi-, sadevesi-, käyttö- ja lämpöputkistot	3
tuotantorakennuksen ulkopuolella olevat säiliöt	3
alapohjassa olevat ja maanalaiset kupari- ja muoviputkistot	3
viljan kuivaus-, siirto- ja käsittelylaitteet	4
alapohjassa olevat ja maanalaiset muut kuin kupari- ja muoviputkistot	6
kuivurin uunit, keskuslämmityslaitteet, lämmönvaihtimet ja -siirtimet, lämmönsäilijät, lämmönsäilijät, maanalaiset ja alapohjassa olevat säiliöt, säätö- ja ohjauslaitteet, lämmityskaapelit, sähköpatterit, ilmastointi- ja jäähdytyslaitteet sekä sähkömoottorit ja muut laitteet	6
ruokinta- ja lypsylaitteet	6
muut kiinteästi asennetut koneet ja laitteet	6

Vähennyksen lisäksi ei vähennetä vakuutuskirjassa mainittua omavastuuta. Vähennys on kuitenkin vähintään omavastuun suuruinen.

7.4.6 Atk-laitteille ja puhelimille aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen

Maatilatalouden hyväksi käytettävien irrallisten atk-laitteiden (tietokoneet oheislaitteineen) ja puhelinten jälleenhankinta- ja korjauskustannuksista tehdään 20 % vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

Vähennys lasketaan kertomalla poistoprosentti laitteen käyttöönottovuotta seuranneiden kalenterivuosien lukumäärällä. Vähennyksen lisäksi ei vähennetä vakuutuskirjassa mainittua omavastuuta. Vähennys on kuitenkin vähintään tämän omavastuun suuruinen.

7.4.7 Vahingon määrä maatalouskoneiden ja -kaluston vahingoissa

Maatalouskoneiden ja -kaluston enimmäiskorvaus on omaisuuden päivänarvo.

7.4.8 Vahingon määrä maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden vahingoissa

Ilman vakuutusmäärää vakuutettujen maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden enimmäiskorvaus on se rahamäärä, joka tuotteista ja tarvikkeista saataisiin, jos ne myytäisiin normaaliehdoin. Enimmäiskorvausta määriteltäessä myyntihinnasta vähennetään vielä suorittamatta olevat kustannukset, alennukset ja muu sellainen säästö sekä mahdollinen suorittamatta jäänyttä jalostustyötä vastaava tuotto.

7.4.9 Vahingon määrä tuotantoeläinten vahingoissa

Tuotantoeläinten vakuutuksessa korvauksen ylärajana on vakuutuskirjaan merkitty eläimen vakuutusmäärä tai eläimen osalle kappaleluvun perusteella tuleva osa vakuutusmäärästä. Kun tuotantoeläin on vakuutettu ilman vakuutusmäärää, on ylimpänä korvauksen rajana eläimen käypä arvo.

Turkiseläimen korvauksen ylimpänä rajana on jäljempänä kohdan 7.6.1 taulukossa mainittu, vahinkohetken mukaan määräytyvä prosenttiosuus eläinlajin edellisen myyntikauden nahkojen keskihinnasta.

7.4.10 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäveroa koskevat säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää korvauksen saajan verotuksessa. Arvonlisäveroa ei makseta myöskään silloin, kun vakuutetulla on palautusoikeus arvonlisäveroon.

7.5 Korvauksen määrä

7.5.1 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä saadaan, kun vahingon määrästä vähennetään omavastuu.

7.5.2 Alivakuutus

Täysarvovakuutus

Jos omaisuuden vakuutuskirjassa mainittu maksun perusteena oleva tilavuus, pinta-ala tai lukumäärä on todellista pienempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainittujen arvojen ja todellisten arvojen välinen suhde osoittaa.

Vakuutusmäärään perustuva vakuutus

Jos vakuutusmäärä on omaisuuden arvoa pienempi, on kyseessä alivakuutus. Vakuutuksesta korvataan alivakuutetulle omaisuudelle sattuneesta vahingosta ainoastaan niin suuri osa vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden arvon välinen suhde osoittaa.

7.5.3 Ylivakuutus

Vakuutuksesta ei korvata ylivakuutetulle omaisuudelle sattuneen vahingon johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvitaan.

Täysarvovakuutus

Jos rakennuksen vakuutuskirjaan merkitty tilavuus on todellista tilavuutta suurempi, on kyseessä ylivakuutus.

Vakuutusmäärään perustuva vakuutus

Jos vakuutusmäärä on omaisuuden arvoa suurempi, on kyseessä ylivakuutus.

7.6 Korvauksen suorittaminen

Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Jälleenhankinta- ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus suoritetaan, kun vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahingosta on korjattu tai omaisuuden tilalle on hankittu samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta samalle paikalle.

Oikeus jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotukseen on vain vakuutuksenottajalla tai kolmannen henkilön hyväksi tehdyssä vakuutuksessa tällä henkilöllä. Oikeutta ei voi siirtää.

Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimen johdosta, kahden vuoden aikaan lisätään viivästysaika.

Turkiseläinten korvauksen laskeminen

Turkiseläimen eläinkohtainen korvausmäärä on jäljempänä olevassa taulukossa mainittu, vahinkohetken mukaan määräytyvä prosenttiosuus eläinlajin edellisen myyntikauden nahkojen keskihinnasta.

Hintana käytetään vakuutuksenottajan saamaa keskihintaa.

Jos tuottajakohtaista hintaa ei ole saatavissa, hinta määräytyy Turkistuottajat Oy:n huutokaupoissa edellisenä myyntikautena myytyjen nahkojen eläinlajikohtaisesta keskihinnasta.

Yhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana kunkin eläimen osalta on edellä mainituin tavoin laskettu eläinkohtainen korvausmäärä.

Siitoseläinten korvaustaulukko

kk	Minkki		Hilleri		Sinikettu		Hopeakettu		Supi	
	Uros	Naaras	Uros	Naaras	Uros	Naaras	Uros	Naaras	Uros	Naaras
I	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120
II	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
III	150	180	150	180	150	180	150	180	150	180
IV	100	210	150	210	150	210	100	210	150	210
V	60	240	100	240	100	240	100	240	60	240
VI 1-15	60	100	60	270	60	270	60	240	60	240
VI 16-30	60	100	60	100	60	270	60	100	60	100
VII	60	60	60	60	60	100	60	60	60	60
VIII	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
IX	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
X	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90
XI	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
XII	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

7.7 Rakennuksen jäännösarvo

Pentujen korvaustaulukko

	Minkki	Hilleri	Sinikettu	Hopeakettu	Supi
väh. 3 vko 1)	50	50	50	50	50
kk					
VII	60	60	60	60	60
VIII	70	70	70	70	70
IX	80	80	80	80	80
X	90	90	90	90	90
XI	100	100	100	100	100
XII	100	100	100	100	100

1) Pennut tulevat vakuutuksen piiriin 3 viikon ikäisinä. Taulukko jatkuu yli VII eli heinäkuussa normaalisti vahinkohetken mukaan määräytyen.

7.7.1 Jäännösarvon alentumisen korvaaminen

Jos rakennus- tai tielainsäädännön perusteella voimassa oleva rakennuskielto tai rakentamisrajoitus estää vahingossa säilyneiden rakennusosien käyttämisen rakennuksen kunnostamisessa, korvataan myös jäännösarvon alentuminen.

7.7.2 Poikkeuslupa

Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa.

Jos vakuutusyhtiö pyytää, vakuutuksenottajan tulee hakea poikkeuslupaa saattaakseen rakennuksen entiseen kuntoonsa, sekä, jollei lupaa myönnetä, hakea muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee vakuutusyhtiön pyynnöstä valtuuttaa vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeusluvan hakemisessa.

7.8 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

7.8.1 Rahakorvauksen vaihtoehdot

Vakuutusyhtiöllä on oikeus rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus sen sijaan, että maksaisi korvauksen rahana. Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä rakentaja tai korjaaja, joka uudelleen rakentaa tai korjaa omaisuuden, tai määrätä hankintapaikka, josta vastaavanlainen omaisuus hankitaan.

7.8.2 Kiinnitettävissä oleva omaisuus

Sellaisesta omaisuudesta, johon voidaan vahvistaa kiinnitys, suoritetaan korvaus vakuutuksenottajalle vasta, kun hän on selvittänyt, että omaisuutta ei ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutuksenottajalle (vrt. Yrityskiinnityslaki 13 § ja Maakaari 17 luku 8 §).

Kiinteistön osalta selvitystä ei vaadita, mikäli vakuutuksenottaja osoittaa, että

- vahinko on korjattu,
- korvauksen käyttämisestä vahingoittuneen omaisuuden korjaamiseen on annettu vakuus,
- korvauksen määrä on kiinteistön arvoon verrattuna vähäinen tai
- kun muutoin on ilmeistä, ettei korvauksen nostaminen heikennä velkojan mahdollisuutta saada suoritusta saamiselleen.

7.8.3 Vakuutusyhtiön oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutuksen kohteena oleva omaisuus jää vahingoittuneenakin omistajalleen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä. Lunastus korvataan samalla perusteella (joko jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon perusteella) kuin kyseisen esineen tai omaisuuserän vahinkokin.

7.8.4 Vakuutuksenottajan velvollisuus palauttaa takaisin saatu omaisuus

Jos vakuutuksenottaja saa menetettyä omaisuutta takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, hänen tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

7.9 Indeksiehdot

Vakuutus on sidottu vakuutuskirjassa mainittuun indeksiin.

Rakennusten sekä viljankuivaamojen ja -kuivurien esinevakuutus on sidottu rakennuskustannusindeksiin, muun omaisuuden vakuutukset on sidottu tukkuhintaindeksiin.

7.9.1 Vakuutusmaksun tai vakuutusmäärän indeksitarkistus vakuutuskausittain

Täysarvovakuutus

Vakuutusmaksu on sidottu vakuutuskirjassa mainittuun indeksiin. Vakuutusmaksu tarkistetaan jokaisen vakuutuskauden alkamispäivänä. Vakuutusmaksua muutetaan tuolloin yhtä monta prosenttia kuin tarkistusindeksi poikkeaa perusindeksistä.

Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltäneen vuoden elokuun indeksi.

Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkityn vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden elokuun indeksi.

Vakuutusmäärään perustuva vakuutus

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä tarkistetaan jokaisen vakuutuskauden alkamispäivänä. Vakuutusmäärää muutetaan tuolloin yhtä monta prosenttia kuin tarkistusindeksi poikkeaa perusindeksistä. Samalla vakuutusmäärään lisätään vakuutuskauden aikana tehtyjen ja ilmoitettujen investointien määrä.

Perusindeksi on ensimmäisen vakuutuskauden alkamiskuukautta viisi kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi.

Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta viisi kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi.

Vakuutusmaksut muuttuvat tarkistettua vakuutusmäärää vastaviksi.

7.9.2 Vakuutusmäärä vahinkohetkellä (ei koske täysarvovakuutusta)

Vakuutusmäärä on vahingon sattuessa yhtä monta prosenttia vakuutuskirjaan merkitystä alkuperäisestä vakuutusmäärästä kuin

viisi kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi on perusindeksistä.

Vakuutusmäärää korotetaan lisäksi vakuutuskauden aikana ennen vahinkoa tehtyjen rakennus- ja koneinvestointien määrällä. Korotus on enintään 15 % kunkin omaisuuserän vakuutusmäärästä ja yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty määrä.

7.10 Monivakuutus

Jos sama omaisuus on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vahingon varalta, on kyseessä monivakuutus, jolloin korvaus lasketaan Vakuutuslakia 59 § mukaisesti.

SV SATOVAHINKOVAKUUTUS

SV 1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus sitoutuu näiden ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti korvaamaan kohdassa 4 mainitun sääilmion aiheuttaman, vakuutuksen kohteena oleville viljelykasveille aiheutuneen, suoranaisen vahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

SV 2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutetun hallinnassa olevilla pelloilla, vakuutuskirjaan merkityllä peltopinta-alalla tuotettujen viljelykasvien sato. Vakuutuksen tulee olla voimassa ennen kasvuston kylvöä. Vakuutus koskee seuraavia viljelykasveja:

Viljakasvit: ohra, kaura, vehnä, ruis, ruisvehnä, speltti ja tattari.

Öljykasvit: rypsi, rapsi, sinappi, ruistankio, öljypellava, öljyhamppu.

Kumina.

Heinät, apilat ja muut nurmikasvit siemenviljelyssä sekä korjattavan rehun tuotannossa. Säilörehuksi korjattava maissi.

Rehu- ja ruokaherne sekä härkäpapu.

Sokerijuurikas, peruna, porkkana ja punajuuri, sipuli ja kaali.

Kvinoa.

Vakuutuksen kohteena ei ole laidunnurmi, viherlannoitusnurmi, luonnonhoitopelto tai suojavyöhykkeiden kasvusto.

Muut kasvit voivat olla vakuutuksen kohteena vain, mikäli asiasta on erikseen sovittu ja siitä on maininta vakuutuskirjalla.

SV 3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa.

Vakuutus on voimassa vakuutetun tilan niillä perus- ja kasvulohkoilla, joilla kasvatetaan kohdassa 2 mainittuja viljelykasveja.

Vakuutus on kunkin kasvilajin ja -lajikkeen osalta voimassa sillä viljelyvyöhykkeellä, jolla lajikkeen jalostaja tai sertifioitun siemenen tai taimimateriaalin myyjä on tarkoittanut kyseisen lajikkeen viljeltäväksi.

Mikäli viljeltävälle kasville ei ole määritetty viljelyvyöhykettä, tulee kyseisen kasvin olla vallitsevan käsityksen mukaan kyseiselle viljelyvyöhykkeelle sopiva.

SV 4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta korvataan kohdassa 2 mainituille vakuutuksen kohteille aiheutunut satovahinko, joka johtuu epätavallisista, epäsuotuisista sääilmiöistä.

Satovahingolla tarkoitetaan

- kasvuston täydellistä tuhoutumista
- kasvuston osittaista määrällistä tuhoutumista siten, että sen korjuusta aiheutuvat kustannukset ylittävät sadon arvon

- sadon kauppakelpoisuuden menettämistä
- korjuuolosuhteiden huonontumista niin, että satoa ei päästä lainkaan korjaamaan.

Epätavallisilla ja epäsuotuisilla sääilmiöillä tarkoitetaan seuraavia ilmiöitä

- raesade
- harvinaisen voimakas rankkasade
- ajankohtaan nähden harvinaisen voimakas halla
- poikkeuksellinen kuivuus
- korjuun estävä, poikkeuksellisista sateista tai tulvasta johtuva märkyys.
- pitkäaikainen, poikkeuksellisen suuri sadekertymä
- poikkeuksellinen tulva
- poikkeuksellisista talvehtimisolosuhteista johtuva syyskylvettyjen tai monivuotisten kasvien epäonnistunut talvehtiminen.

Sääilmiöiden poikkeuksellisuus ja harvinaisuus määritellään meteorologiassa käytettävien määritelmien mukaisesti.

Poikkeuksellisenä pidetään sääilmiötä, jonka tilastollinen esiintymismahdollisuus on keskimäärin kolme kertaa sadan vuoden aikana tai harvemmin. Harvinaiseksi ilmiötä kutsutaan, kun sen esiintymistiheys on harvemmin kuin keskimäärin kerran kymmenessä vuodessa.

Vahingon on perustuttava yleisesti todettavissa olevaan sääilmiöön. Ensimmäisistä ilmiöiden todentamisesta on käytettävä lähimmän säähavaintoaseman mittaustuloksia.

Jos ilmiön paikallisuudesta johtuen ei säähavaintoasematietoja ole käytettävissä, on oltava muulla tavalla todennettavissa, että kyseinen ilmiö on tapahtunut ja että se on aiheuttanut ilmoitetun satovahingon.

Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata sadon laadun heikkenemisestä aiheutunutta käyttötarkoituksen muuttumista tai arvon alenemista

Vakuutuksesta ei korvata kylvötyön viivästyisestä tai estymisestä aiheutunutta vahinkoa.

Vakuutuksesta ei korvata pellon pinnan kuorettumisesta aiheutunutta vahinkoa, vaikka se olisikin seuraus rankkasateesta tai muusta korvattavasta tapahtumasta.

Vakuutuksesta ei korvata välillisiä kustannuksia, kuten korjaamattoman kasvuston hävittämistä, muokkauksen vaikeutumista tai syysviljan kylvön estymistä.

SV 5 Korvaussäännöt ja omavastuu

5.1 Vahingon määrän arviointi

Vahingon määrää arvioitaessa otetaan huomioon tuhoutuneen sadon määrä sekä käypä arvo. Käypänä arvona käytetään pääsääntöisesti viimeksi kuluneiden 12 kk:n keskihintoja vahinkohetkestä lukien. Sesonkituotteiden osalta käytetään lyhyempää tarkastelujaksoa. Omaan käyttöön tarkoitetun heinän tai säilörehunurmen arvona käytetään tuotantokustannuksia.

Mikäli sadon hinta on ollut kokonaan tai osittain ennakolta kiinnitetty, otetaan tämä huomioon korvausta määritettäessä.

Arvioinnissa voidaan käyttää ulkopuolista arvion tekijää.

Arvio perustuu alueellisiin keskisatoihin sekä tarvittaessa asian-
tuntijalausuntoihin ja tilan omaan viljelykirjanpitoon.

5.2 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksesta korvataan satovahingosta johtuva nettoansion menetys. Korvattavan vahingon määrä saadaan, kun menetetyn sadon arvosta vähennetään vahingon johdosta säästyneet puinti-, kuljetus-, kuivaus- ym. kustannukset.

Korvauksen ylärajana on 800 euroa kultakin satovahingon kohteena olevalta, vakuutetulta hehtaarilta, ellei muusta ole sovittu ja tästä tehty merkintää vakuutuskirjalle.

Jos vakuutusmaksun perusteena oleva, vakuutus kirjassa mainittu peltopinta-ala on todellista peltopinta-alaa pienempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä kuin vakuutus kirjassa mainitun peltopinta-alan ja todellisen peltopinta-alan välinen suhde osoittaa.

Jos kasvusto tuhoutuu ennen peltotukiehdossa määriteltyä viimeistä kylvöpäivää ja pelto voidaan kylvää jollekin muulle satoa tuottavalle tai tukiin oikeuttavalle kasville, korvaus voi olla enintään menetetyn työ- ja tarvikekustannuksen suuruinen.

Jos syysvilja tuhoutuu talven aikana, korvaus voi olla enintään menetetyn työ- ja tarvikekustannuksen suuruinen.

5.3 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on kaikissa vahingoissa omavastuu, joka on 20 % korvattavan vahingon määrästä, kuitenkin vakuutus kirjalle merkitty määrä.

SV 6 Suojeluohjeet

6.1 Vakuutetun on viljelytoimenpiteillään tavoiteltava määrällisesti ja laadullisesti hyvää satoa. Viljelytoimenpiteiden on tähdättävä sadon korjuuseen.

6.2 Peltojen vesitaloudesta on huolehdittava riittävällä ja kunnossa pidetyllä ojituksella ja tarvittaessa maan pinnan muotoilulla. Peltojen tiivistymistä tulee välttää.

6.3 Välittömästi kylvöä seuraavan, ilmeisen vahingonvaaran, kuten rankkasateen tai hallan uhatessa, vakuutetun on tarpeen mukaan lykättävä kylvötyön aloittamista.

6.4 Sadon korjuuseen on ryhdyttävä viivyttelemättä, kun sato on havaittu määrältään ja laadultaan korjuukelpoiseksi.

6.5 Korvattavan tapahtuman uhatessa sadon korjuun aikaan tai välittömästi sen alla, on vakuutetun mahdollisuuksien mukaan ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin sadon korjaamiseksi ennen vahingon syntymistä.

SV 7 Muita määräyksiä

Vahingosta on ilmoitettava viipymättä ja vakuutuksenantajalle on varattava mahdollisuus vahingon tarkastamiseen. Tuhoutunutta kasvustoa ei saa hävittää ennen kuin vakuutuksenantaja on antanut luvan.

KE KESKEYTYSVAKUUTUS

Jos erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutus kirjaan, sisältyy vakuutukseen keskeytysvakuutus.

KE 1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti korvaamaan kohdassa KE 4 mainituista vahingoista vakuutuksen kohteelle aiheutuneen taloudellisen vahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

KE 2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittaman, vakuutus kirjaan merkityn liiketoiminnan ns. myyntikate. Myyntikatteella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta laskettavaa liikevaihtoa vähennettynä muuttuvilla kuluilla (määritelty voimassa olevan kirjanpitoasetuksen mukaisesti).

KE 3 Turvan laajuus

Maatilaturvan keskeytys

Vakuutuksen perusteella korvataan keskeytysvahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutetussa maatilataloudessa käytettävää omaisuutta kohdanneesta korvattavasta esinevahingosta. Korvattavat esinevahingot on määritelty Maatilatuotannon vakuutusehdoissa YH 11, kohta 4.1 Maatilavakuutuksen turva.

Laajan Maatilaturvan keskeytys

Vakuutuksen perusteella korvataan keskeytysvahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutetussa maatilataloudessa käytettävää omaisuutta kohdanneesta korvattavasta esinevahingosta. Korvattavat esinevahingot on määritelty Maatilatuotannon vakuutusehdoissa YH 11, kohta 4.2 Laajan Maatilavakuutuksen turva.

Katastrofikeskeytys

Vakuutuksen perusteella korvataan keskeytysvahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutetussa maatilataloudessa käytettävää omaisuutta tai eläinten katastrofivakuutuksessa vakuutettuja eläimiä kohdanneesta korvattavasta vahingosta. Korvattavat vahingot on määritelty Maatilatuotannon vakuutusehdoissa YH 11, kohdat 4.1 Maatilavakuutuksen turva ja TE 3 Eläinten katastrofivakuutus.

KE 4 Vastuuaika ja omavastuu

4.1 Vastuuaika

Vakuutuskirjaan merkitty vastuuaika on se yhtenäinen omavastuajan päättymisestä alkava ajanjakso, jonka aikana syntynyt keskeytysvahinko korvataan vakuutuksesta.

4.2 Omavastuu

Vakuutuskirjaan on merkitty vahingon määrästä vähennettävä omavastuu.

KE 5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisen aiheuttama taloudellinen vahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutuskaudella sattuneesta esinevakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta kohdanneesta korvaukseen oikeuttavasta vahingosta.

KE 6 Korvaussäännöt

6.1 Vahingon määrä

Vahingon määrä on ns. myyntikatteen (ks. kohta KE 2 Vakuutuksen kohde) menetys ja kattamatta jääneet palkkakustannukset vastuuaikana.

6.2 Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetut kulut

Korvattavan vahingon määrään kuuluvat lisäksi vakuutuksenottajan keskeytysvahingon pienentämiseksi maksamat liiketaloudellisesti perustellut kiirehtimis- ja muut ylimääräiset kulut, joiden johdosta keskeytysvahinko on pienentynyt vähintään vastaavalla määrällä vastuuaikana.

6.3 Vahingon määrän laskemisen muut säännöt

6.3.1. Ylivakuutus

Jos vakuutuksenottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskaudelta laskettava liikevaihto on todellista liikevaihtoa suurempi, on kyseessä ylivakuutus, jolloin vahingon määrä lasketaan todellisen liikevaihdon perusteella.

6.3.2 Alivakuutus

Jos vakuutuksenottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskaudelta laskettava liikevaihto on todellista liikevaihtoa

pienempi, on kyseessä alivakuutus, jolloin vahingon määrästä suoritetaan niin suuri osa kuin ilmoitettu liikevaihto on todellisesta liikevaihdosta.

6.3.3 Liiketoiminnan lakkaaminen

Jos liiketoimintaa ei jatketa esinevahingon jälkeen, vahingon määrä on menetetty liikevoitto sekä maksetut, vakuutusmäärään sisältyvät kulut ajalta, joka olisi kulunut liiketoiminnan uudelleen käynnistämiseen, kuitenkin enintään vastuujalta.

6.3.4 Liiketoiminnan laajentuminen

Liikevaihdon vähenemistä laskettaessa ei oteta huomioon vähenystä, joka johtuu siitä, että osa vastuujasta on käytetty liiketoiminnan kehittämiseen, laajentamiseen tai muuhun muutokseen.

6.3.5 Jos keskeytysvahingon syynä on vakuutuksenottajan hyödyksi käyttämää omaisuutta kohdannut esinevahinko, korvataan keskeytysvahinko enintään siltä ajalta kuin esinevahingon korjaamiseen kului tehokkaita korjaustapoja käyttäen. Tämä arvioidaan niillä perusteilla, joita noudatettaisiin, jos esinevahinko kuuluisi tästä vakuutuksesta korvattavaksi.

6.3.6 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä on edellä olevien sääntöjen mukaisesti laskettu vahingon määrä vähennettynä

- määrällä, joka vastuuaikana on säästynyt sen vuoksi, että myyntikatteeseen (ks. kohta KE 2 Vakuutuksen kohde) sisältyvää kulua ei esinevahingon seurauksena ole tarvinnut maksaa tai että se on pienentynyt, korvattu muusta vakuutuksesta tai muuten säästynyt,
- määrällä, jolla vakuutuksenottajan, samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai jonkun muun vakuutuksenottajan puolesta toimineen liiketoiminnan tulos on vastuuaikana lisääntynyt vahingosta johtuen ja
- esinevahingosta saatua korvaukseen mahdollisesti sisältyvällä myyntikatteella.

Samaan vakuutuskauteen kohdistuvien keskeytysvahinkojen korvausten yläraja on vakuutuskauden alusta laskettavan 12 kuukauden myyntikatteen, muuttuvien palkkakustannusten sekä henkilösivukulujen summa korotettuna 50 %:lla.

6.4 Korvausrajoitukset

6.4.1 Sadon menetys

Vakuutuksesta ei korvata kasvaville maa- ja puutarhakasveille eikä muulle korjaamattomalle sadolle aiheutunutta vahinkoa. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin keskeytysvahinko, joka on suora seuraus kasvavalle tai korjaamattomalle sadolle sattuneesta palo- vahingosta.

6.4.2 Antibioottimaito

Vakuutuksesta ei korvata antibioottimaidosta aiheutunutta keskeytysvahinkoa.

KE 7 Muita määräyksiä

Vahingon sattuessa vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin keskeytysvahingon pienentämiseksi. Tällaisista toimenpiteistä vakuutuksenottajalle aiheutuneet kulut korvataan keskeytysvahinkoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

VA TOIMINNAN VASTUUVAKUUTUS

VA 1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti

- korvaamaan kohdissa 3.1 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset,
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä,

- neuvottelemaan korvauksen vaatijan kanssa ja
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutus koskee vakuutuksenottajan harjoittamaa ja vakuutuksesta sovittaessa vakuutusyhtiölle ilmoittamaa, vakuutuskirjaan merkittyä toimintaa (vakuutettu toiminta).

VA 2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa, ellei toisin ole sovittu ja tästä tehty merkintää vakuutuskirjaan.

VA 3 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

3.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan myös Henkilötietolain mukainen taloudellinen vahinko, jonka on aiheuttanut vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloaikana todettu henkilötiedon lainvastainen käsittely.

3.2 Rajoitukset

3.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen.

3.2.2 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutuksenottajalla hallussa, lainassa tai muutoin vakuutuksenottajan hyödykseen käytettävänä.

3.2.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana oli vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana, taikka muulla tavoin käsiteltävänä,
- säilytettävänä,
- suojaus- ja vahingontorjuntavaroituksen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri tai
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

3.2.4 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata toiselle luovutetusta tuotteesta aiheutunutta vahinkoa.

3.2.5 Myyty tai luovutettu tuote

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- luovutetulle tuotteelle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus taikka tuotteen tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus tai
- myydylle tuotteelle, jota ei ole vielä luovutettu.

3.2.6 Työsuoritus

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka johtuvat virheellisesti suoritettujen töiden tuloksen korjaamisesta tai töiden uudelleen suorittamisesta, siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutuksenottaja.

3.2.7 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

3.2.8 Suunnitelma, neuvo tai ohje

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle annettujen suunnitelmien, tutkimus- tai mittaustulosten, laskelmien, piirustusten, työselostusten tai työselvitysten taikka tuotetta koskevien neuvojen tai ohjeiden virheestä tai puutteellisuudesta.

3.2.9 Ympäristövahingot, erilaiset päästöt tai häiriöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta,
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta,
- melusta, värinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai hajusta tai
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntymisen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekkoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöstä tai muusta häiriöstä viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluttua sen alkamisesta ja tehnyt kirjallisen korvausvaatimuksen vakuutuksenantajalle kuudenkymmenen vuorokauden kuluessa pilaantumisen, päästön tai muun häiriön alkamisesta.

Ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteistä ja niistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ks. kohta Torjuntakulut.

3.2.10 Viranomaiskustannukset ympäristövahingoissa

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisten suorittamien torjunta- ja ennalleen palauttamistoimenpiteiden kustannuksia.

3.2.11 Kosteus ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta tai
- sadeveden tai sulamisveden, jäteveden, meren tai vesistöjen aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntymisen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekkoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa, jonka syynä on vesi- tai viemäriputken suunnittelu-, mitoitus- tai rakennusvirhe.

Mikäli vahingon syynä on vakuutuksenottajan työsuorituksessa tapahtunut asennusvirhe, on kosteudesta johtuvan vahingon korvaamisen edellytyksenä lisäksi se, että kosteudesta aiheutunut vahinko ilmenee 12 kk:n kuluessa asennuksesta. Tämä laajennus ei laajenna vakuutusehtoa kuin kosteudesta johtuviin vahinkoihin.

3.2.12 Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata pohjaveden korkeuden muuttumisesta aiheutunutta vahinkoa.

3.2.13 Kiinteistön omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jos

- enin osa kiinteistöstä on vakuutuksenottajan omassa ja vakuutettuun toimintaa liittyvässä käytössä tai
- kiinteistön vastuuvakuuttamisesta on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

3.2.14 Vesi- ja ilma-aluksen käytöstä aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä, ellei käyttö liity vakuutuksenottajan itselleen suorittamaan työhön tai
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen haltijana, omistajana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

3.2.15 Louhinta- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai maan siirtymästä.

3.2.16 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Henkilötietolaissa tarkoitettu taloudellinen vahinko (ks. kohta 3.1).

3.2.17 Työtapaturma, työperäinen altistuminen, ammattitauti ja potilasvahinko

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa siltä osin kuin se korvataan lakisääteisen tapaturma-vakuutuksen perusteella
- kun kyse on ammattitaudista tai muusta työperäisestä altistumisesta aiheutuneesta vahingosta tai sairaudesta eikä
- Suomessa potilasvahinkoa, jolla tarkoitetaan Potilasvahinkolain mukaista henkilövahinkoa.

3.2.18 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa

- sattunut liikennevakuutuslain 5 §:n 2 kohdassa mainittu liikennevakuutuksesta korvaamatta jäävä liikennevahinko, joka on tapahtunut kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä ja kohdistunut tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon. Tällaisen toisen moottoriajoneuvon vahingot korvataan ehtokohdasta 3.2.3 poiketen myös niiltä osin kuin vahingoittunut toinen ajoneuvo tai sen osa on työsuorituksen yhteydessä ollut vakuutetun huolehdittavana.
- kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä moottoriajoneuvon ollessa liikkumattomana aiheutunut henkilövahinko, joka on kohdistunut tässä tarkoitettua työtä suorittavaan ajoneuvon omistajaan, kuljettajaan tai muuhun henkilöön, ei kuitenkaan siltä osin kuin vahinko korvataan vakuutuksenottajan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella. (ks. kohta 3.2.17)

Jos valtiossa, jossa vahinko tapahtuu, ei ole Suomen liikennevakuutusta vastaavaa lakia, ei vakuutuksesta korvata vahinkoa,

joka aiheutuu moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä.

3.2.19 Kemialliset ja muut aineet tai tuotteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu suoraan tai epäsuorasti:

- asbestista
- lyijystä tai lyijymaalista
- polyklooratuista bifenyyliyhdisteistä (PCB)
- klooratuista hiilivedyistä
- ureaformaldehydistä
- dietyylitilbestrolista (DES)
- elektromagneettisista kentistä (EMF)
- hitsatessa syntyvistä kaasuista
- piidioksidista tai kvartsipölystä
- geenimuunnelluista organismeista (GMO)
- tuotteen nanoteknisistä ominaisuuksista
- rakennuksissa tai muissa rakenteissa olevista sieni- home- tai bakteerikasvustoista.

3.2.20 Tupakka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tupakasta, tupakkatuotteista tai tupakansavusta.

3.2.21 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ydinvastuulaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitettua ydinvahingosta.

3.2.22 Tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 7).

Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuna mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt, olosuhteet huomioiden, huomattavan riskin vahingon syntymisestä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tahallisesti ja törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko, jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta ja vakuutuksenottaja osoittaa, ettei se, eikä sen työnjohto tiennyt eikä heidän pitänytkään tietää työntekijän menettelystä.

3.2.23 Kunnian tai yksityiselämän loukkaaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta.

3.2.24 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

3.2.25 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

3.2.26 EU:n ympäristödirektiivin mukaisten vahinkojen korjaamis- tai ennallistamiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka perustuvat EU-direktiiviin (2004/35) tai vastaavaan lainsäädäntöön luontovahinkojen korjaamisesta tai ennallistamisesta eikä muita näihin vahinkoihin liittyviä kustannuksia tai korvauksia.

3.2.27 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

VA 4 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottajan on noudatettava jäljempänä mainittuja, vakuutuskirjaan merkittyjä tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 6.1).

4.1 Tulityöt

Tämä ehto koskee sellaisia töitä (tulityöt), joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa (omavastuun osalta ks. kohta 7.7).

Tulityöt on suoritettava vakuutuskirjaan merkityn tulitöiden suo-
jeluohjeen tarkoittamassa vakutuksessa tai tilapäisessä tulityöpaik-
kassa. Tulitöiden tekeminen tilapäisessä tulityöpaikassa edellyttää
kirjallista tulityölupaa.

Vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutuskirjaan merkityn
tulitöiden suojeleohjeen määräyksiä ja työhön käytettävien työvä-
lineiden ja laitteiden on oltava määräysten mukaisia.

4.2 Vedeneristystyöt

Tämä ehto koskee sellaisia rakennus- tai saneeraustöitä, joiden
yhteydessä sade- ja sulamisvesieristeet puuttuvat tai niitä raken-
netaan, uusitaan tai korjataan (omavastuun osalta ks. kohta 7.7).

Sade- tai sulamisvedestä aiheutuvat vahinkoriskit on selvitettävä
etukäteen ja urakoitsijan on laadittava suojaussuunnitelma.

Työalue on suojattava vedenpitävästi. Alla olevissa tiloissa oleva
arvokas tai herkästi vahingoittuva omaisuus on siirrettävä pois tai
suojattava erikseen. Työn suorittamisesta on ilmoitettava tilojen
käyttäjille.

4.3 Maankaivu- ja maansiirtotyöt

Tämä ehto koskee kaikkia maankaivu- ja maansiirtotöitä (oma-
vastuun osalta ks. kohta 7.7)

Vakuutuksenottajan tulee ennen työhön ryhtymistä hankkia sel-
vitys työalueen kaapeleista ja putkista niiden haltijalta ja ottaa
niiden sijainti huomioon työn suorittamisesta.

Vahingon koskiessa maahan upotettua kaapelia tai putkea on va-
kuutusyhtiölle toimitettava kaapelin tai putken haltijan kirjallinen
todistus siitä, että kartta tai maastossa suoritettu näyttö oli toimi-
tettu ennen työhön ryhtymistä.

VA 5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkor-
vausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuu-
luvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen omavastuun
ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy
vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen
määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos vakuutusyhtiö on päässyt vahingonkäräjien kanssa sopimuk-
seen vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän
suostu, ei vakuutusyhtiö ole tämän jälkeen velvollinen korvaa-
maan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä korvaamaan
enempää kuin se edellä mainitun sopimuksen perusteella olisi
korvannut. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen selvittä-
mään asiaa enempää.

5.2 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn,
- esittämään vakuutusyhtiölle kaikki hallussaan olevat tiedot,
asiakirjat sekä muun aineiston, joilla on merkitystä vahingon
selvittelyssä,
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutki-
mukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenot-
tajan saatavilla, sekä
- varaamaan vakuutusyhtiölle mahdollisuuden myötävaikuttaa
sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

VA 6 Oikeudenkäynti

Mikäli vahingonkorvausvaatimus, joka perusteeltaan koskee va-
kuutuksesta korvattavaa vahinkoa, joutuu oikeuden käsiteltäväk-
si, on vakuutuksenottajan saatuaan tiedon oikeudenkäynnistä
välittömästi ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle.

Mikäli vahingonkorvausvaatimus määrältään ja perusteeltaan
koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusyh-
tiö oikeudenkäynnistä aiheutuvat kustannukset edellyttäen, että

- vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja
- vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn oikeudenkäyntiasiamiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, korvataan
ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen
osuus kustannuksista.

Vakuutusyhtiöllä on aina oikeus ottaa oikeudenkäynti hoidetta-
vakseen.

VA 7 Korvaussäännöt

7.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuk-
senottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä
lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäy-
tännön mukaisesti.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisävero-
lain säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan
vähentää vakuutetun tai korvauksen saajan verotuksessa.

Arvonlisäveroa ei korvata myöskään silloin, kun vakuutetulla tai
korvauksen saajalla on palautusoikeus arvonlisäveroon.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman
vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta,
joka vastaa vakuutuksenottajan osuutta korvausvelvollisuudesta.
Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mu-
kaisesti.

7.2 Torjuntakulut

7.2.1 Välittömästi uhkaavan vahingonvaaran torjuntakulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai sa-
tuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittami-
sesta (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 6.2). Tämä velvollisuus
koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toi-
selle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle
ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erik-
seen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä
aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

7.2.2 Lisäedellytykset torjuntakulujen korvaamiselle omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutetuissa ympäristövahingoissa

Jos vakuutuksenottaja aiheuttaa ympäristövahingon omalle tai
hallussa olleelle omaisuudelle kuten maaperälle, on edellä koh-
dassa 7.2.1 olevan lisäksi noudatettava seuraavaa.

Omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei
korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain ja ainoastaan tilanteissa, joissa vä-
littön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta esimerkiksi ympä-
ristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän
kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpi-
teet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta
uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän
vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen lop-
puun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden

maamassojen kuljettaminen ja syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä toimenpiteistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisien pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

7.2.3 Toimenpiteet ympäristövahingoissa

Ympäristövahingon (ks. kohta 3.2.9) uhatessa tai satuttua vakuutuksenottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta vakuutusyhtiölle sen seikan varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (ks. kohdat 7.2.1 ja 7.2.2).

7.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Oikeudenkäyntikulut korvataan kohdassa 6 kerrotulla tavalla.

7.4 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisen enimmäismäärä on selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen YL, kohdan 6.2 mukaisesti.

Henkilötietolain mukaisessa taloudellisessa vahingossa korvauksen enimmäismäärä on yhdessä vahingossa ja yhteensä vakuutuskauden aikana 50 000 euroa.

Erityisehdoissa saattaa olla poikkeavia vakuutusmääriä.

7.5 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

7.6 Omavastuut

Jokaisessa vahingossa vakuutuksenottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

Mikäli kyseessä on kohdassa VA 4 tarkoitettu vahinko, sovelletaan kohdassa 7.7 mainittua erityisomavastuuta.

7.7 Erityisomavastuut

Tuli-, vedeneristys-, maankaivu- ja maansiirtotyöstä sekä avaimen katoamisesta aiheutuvasta vahingosta vakuutuksenottajan omavastuu on 10 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa ja enintään

20 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuun määrä.

VA 8 Vakuutusmaksun laskeminen

Jos vakuutusmaksu toiminnan laadun vuoksi voidaan laskea etukäteen vain ennakkomaksuna, määrätään lopullinen vakuutusmaksu vakuutuskauden päätyttyä, jolloin tämän ja ennakkomaksun erotus on viipymättä suoritettava tai palautettava.

Ellei vakuutuksenottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi anna vakuutusyhtiölle tämän pyytämiä tietoja kuukauden kuluessa, on yhtiö oikeutettu vahvistamaan vakuutusmaksun kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua

Kun tieto vahingosta on tullut tai korvausvaatimus on esitetty, on vahingosta ilmoitettava vakuutusyhtiölle. Ilmoitus ei edellytä määrättyä muotoa. Pääasia on, että ilmoitus tehdään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Yhtiömme konttoreista on myös saatavissa vahinkoilmoituslomakkeita. Tapahtumien kehittyessä tulee lisätietoja toimittaa vakuutusyhtiölle aina, kun asiaan vaikuttavia tekijöitä tulee esiin.

Vahingon syntymissyystä ja vahingosta tarvitaan mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot, pöytäkirjat, lausunnot ja muu saatavissa oleva materiaali. Vahinkoa kärsineestä tai kärsineistä on kerättävä nimet ja osoitteet yhteydenottoa varten.

Näiden ohjeiden lisäksi pyydämme kiinnittämään huomiota Yleisten sopimusehtojen YL, kohtiin 6.2, 10.2 ja 10.3.

VA TUOTEVASTUUVAKUUTUS

VA 1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti

- korvaamaan kohdissa 3.1 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset,
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä,
- neuvottelemaan korvauksen vaatijan kanssa ja
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutus koskee vakuutuksenottajan harjoittamaa ja vakuutuksesta sovittaessa vakuutusyhtiölle ilmoittamaa, vakuutuskirjaan merkittyä toimintaa (vakuutettu toiminta).

VA 2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa, ellei toisin ole sovittu ja tästä tehty merkintää vakuutuskirjaan.

VA 3 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

3.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle luovutetusta tuotteesta aiheutunut henkilö- ja esinevahinko,

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Edellytyksenä on lisäksi, että korvausvaatimus esitetään vakuutuksen voimassaoloalueella ja että se perustuu tuolla alueella voimassa olevaan vahingonkorvausoikeuteen.

3.2 Rajoitukset

3.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen.

3.2.2 Myyty tai luovutettu tuote

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- myydylle tai luovutetulle tuotteelle,
- muulle omaisuudelle kuin tuotteelle itselleen, kun vahinko voidaan poistaa korjaamalla tai vaihtamalla luovutettu tuote.

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka johtuvat tuotteen reklamaatiosta, palauttamisesta, korjaamisesta, vaihdosta tai markkinoilta poistamisesta.

3.2.3 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu siitä, että kemiallisella aineella tai lääkkeellä ei ole luvattua vaikutusta tai suoriutus- tai toimintakykyä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa tai osaa siitä siltä osin, kuin joku muu on vakuutetun puolesta sitoutunut sen korvaamaan.

3.2.4 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

3.2.5 Lääke- tai potilasvahinko, työtapaturma tai työperäinen altistuminen tai ammattitauti

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- joka korvataan Suomessa potilasvahinkolain mukaisena potilasvahinkona taikka lääkevahinkovakuutuksen perusteella
- vahinkoa siltä osin kuin se korvataan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella eikä
- kun kyse on ammattitaudista tai muusta työperäisestä altistumisesta aiheutuneesta vahingosta tai sairaudesta.

3.2.6 Kemialliset ja muut aineet tai tuotteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu suoraan tai epäsuorasti

- asbestista
- lyijystä tai lyijymaalista
- polyklooratuista bifenyyliyhdisteistä (PCB)
- klooratuista hiilivedyistä
- ureaformaldehydistä
- dietyylistilbestrolista (DES)
- elektromagneettisista kentistä (EMF)
- hitsatessa syntyvistä kaasusta
- piidioksidista tai kvartsipölystä
- geenimuunnelluista organismeista (GMO)
- tuotteen nanoteknisistä ominaisuuksista
- rakennuksissa tai muissa rakenteissa olevista sieni, home- tai bakteerikasvustoista.

3.2.7 Tupakka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tupakasta, tupakkatuotteista tai tupakansavusta.

3.2.8 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu Ydinvastuulaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitetusta ydinvahingosta.

3.2.9 Tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 7).

Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuna mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt, olosuhteet huomioiden, huomattavan riskin vahingon syntymisestä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tahallisesti ja törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko, jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta ja vakuutuksenottaja osoittaa, ettei se, eikä sen työnjohto tiennyt eikä heidän pitänyt tietää työntekijän menettelystä.

3.2.10 Tuoteturvallisuutta koskevien määräysten vastainen toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu lakien, asetusten

tai viranomaisien antamien tuoteturvallisuutta koskevien pakottavien määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutuksenottaja on tiennyt tai josta sen olisi pitänyt tietää.

3.2.11 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

3.2.12 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

3.2.13 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

VA 4 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottajan on noudatettava jäljempänä mainittuja, vakuutuskirjaan merkittyjä tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 6.1).

VA 5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen omavastuun ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrää ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos vakuutusyhtiö on päässyt vahingonkäsijän kanssa sopimukseen vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän sopimukseen suostu, ei vakuutusyhtiö ole tämän jälkeen velvollinen korvaamaan sopimuksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä korvaamaan enempää kuin se edellä mainitun sopimuksen perusteella olisi korvannut. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen selvittämään asiaa enempää.

5.2 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn,
- esittämään vakuutusyhtiölle kaikki hallussaan olevat tiedot, asiakirjat sekä muun aineiston, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä,
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla, sekä
- varaamaan vakuutusyhtiölle mahdollisuuden myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

VA 6 Oikeudenkäynti

Mikäli vahingonkorvausvaatimus, joka perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, joutuu oikeuden käsiteltäväksi, on vakuutuksenottajan saatuaan tiedon oikeudenkäynnistä välittömästi ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle.

Mikäli vahingonkorvausvaatimus määrältään ja perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusyhtiö oikeudenkäynnistä aiheutuvat kustannukset edellyttäen, että

- vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja
- vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn oikeudenkäyntiasiamiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Vakuutusyhtiöllä on aina oikeus ottaa oikeudenkäynti hoidettavakseen.

VA 7 Korvaussäännöt

7.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti. Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverolain säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää vakuutetun tai korvauksen saajan verotuksessa.

Arvonlisäveroa ei korvata myöskään silloin, kun vakuutetulla tai korvauksen saajalla on palautusoikeus arvonlisäveroon.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan osuutta korvausvelvollisuudesta. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

7.2 Välittömästi uhkaavan vahingonvaaran torjuntakulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai sattuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot YL, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

7.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Oikeudenkäyntikulut korvataan kohdassa 6 kerrotulla tavalla.

7.4 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisen enimmäismäärä on selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen YL, kohdan 6.2 mukaisesti.

Yhden vakuutuskauden aikana todetuista vahingoista korvataan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä enintään kaksinkertaisena.

Erityiseshdoissa saattaa olla poikkeavia vakuutusmääriä.

7.5 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana tai tuotteet toimitettu eri aikoina. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

7.6 Omavastuut

Jokaisessa vahingossa vakuutuksenottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan lasketujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

Vahingoissa, jotka johtuvat maidon antibiootti- tai muista lääkeainejäämistä, omavastuu on 20 % vahingon määrästä, vähintään kuitenkin vakuutuskirjaan merkitty määrä.

7.7 Erityisomavastuut

Vakuutuskirjassa tai erityiseshdoissa saattaa olla poikkeavia omavastuita.

VA 8 Vakuutusmaksun laskeminen

Jos vakuutusmaksu toiminnan laadun vuoksi voidaan laskea etukäteen vain ennakkomaksuna, määrätään lopullinen vakuutusmaksu vakuutuskauden päätyttyä, jolloin tämän ja ennakkomaksun erotus on viipymättä suoritettava tai palautettava.

Ellei vakuutuksenottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi anna vakuutusyhtiölle tämän pyytämiä tietoja kuukauden kuluessa, on yhtiö oikeutettu vahvistamaan vakuutusmaksun kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua

Kun tieto vahingosta on tullut tai korvausvaatimus on esitetty, on vahingosta ilmoitettava vakuutusyhtiölle. Ilmoitus ei edellytä määrättyä muotoa. Pääasia on, että ilmoitus tehdään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Yhtiömme konttoreista on myös saatavissa vahinkoilmoituslomakkeita. Tapahtumien kehittyessä tulee lisätietoja toimittaa vakuutusyhtiölle aina, kun asiaan vaikuttavia tekijöitä tulee esiin.

Vahingon syntymissyystä ja vahingosta tarvitaan mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot, pöytäkirjat, lausunnot ja muu saatavissa oleva materiaali.

Tuotevastuuvahingoissa erityistä huomiota on kiinnitettävä vahingon aiheuttaneen tuotteen säilyttämiseen tutkimuksia varten.

Vahinkoa kärsineestä tai kärsineistä on kerättävä nimet ja osoitteet yhteydenottoa varten.

Näiden ohjeiden lisäksi pyydämme kiinnittämään huomiota Yleisten sopimusehtojen YL, kohtiin 6.2, 10.2 ja 10.3.

OI OIKEUSTURVAVAKUUTUS

OI 1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajoja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutuskirjassa mainittua toimintaa.

OI 2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat

- vakuutuskirjaan vakuutuksenottajaksi merkitty yritys,
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt,
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työnsuorittajat, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa,
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa,
- vakuutuksenottajayrityksen vastuunalainen yhtiömies tai osakas silloin, kun asia koskee vakuutuksenottajan nimissä, puolesta tai hyväksi tehtyä oikeustointia tai annettua sitoumusta, tai kun häneen on kohdistettu korvausvaatimus yhteisvastuullisesti vakuutuksenottajan kanssa.

OI 3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka on saatettu Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä. Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia, voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi Suomessa voitu välittömästi saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimessa, markkinaoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan Unionin tuomioistuimissa.

OI 4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Riita- ja hakemusasiassa vakuutustapahtumalla tarkoitetaan riidan syntymistä. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on todisteellisesti ja yksilöidysti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

Rikosasiassa vakuutustapahtumalla tarkoitetaan

- syytteen nostamista vakuutetun ollessa asianomistajana,
- syytteen nostamista ja jatkamista vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattunut vakuutustapahtuma. Jos tämä vakuutus kuitenkin on vakuutustapahtuman sattuessa ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus, kiistäminen, työsuhteen päättämislmoitus, syyte taikka epäilty rikos perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastavansäältäöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

4.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoiimeen tai oikeudenloukkaukseen taikka samaan tai samanlaiseen, vaikkakin eriperusteiseen vaatimukseen.

OI 5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 2) joka liittyy muuhun kuin vakuutuskirjassa mainittuun toimintaan
- 3) joka liittyy vakuutetun yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovutukseen taikka liiketoiminnan tai sen osan luovutukseen
- 4) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 5) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset

6) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta riidan syntyessä ole kulunut kahta vuotta

7) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa, asianomistajan vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta

8) joka liittyy vakuutettua vastaan esitettyyn sellaiseen tekoon perustuvaan yksityisoikeudelliseen vaatimukseen, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, mikäli asiassa hänen osaltaan on kysymys työnantajan korvausvastuusta

9) joka liittyy vakuutetun esittämään sellaiseen tekoon perustuvaan yksityisoikeudelliseen vaatimukseen, josta tämä on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

10) jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta

11) jossa vakuutettu on osallisena moottoriajoneuvon omistajan tai vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain mukaisen rekisteröidävän vesikulkuneuvon omistajan, haltijan tai kuljettajan ominaisuudessa taikka josta vakuutetulle aiheutuneita kustannuksia korvataan vastuuvakuutuksesta

12) joka liittyy konkurssiin

13) joka liittyy ulosottoon, täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon

14) joka liittyy yrityksen saneeraukseen tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaiseen menettelyyn tai maaseutuelinkeinolain mukaiseen maatalouden harjoittajan vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn

15) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava oikeusturvavakuutuksesta

16) jota käsitellään ryhmäkanteena ja jossa vakuutettu on hakijana tai ryhmän jäsenenä

17) joka liittyy patenttiin tai muuhun aineettomaan oikeuteen.

OI 6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

6.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on kirjallisesti ilmoitettava vakuutusyhtiölle etukäteen. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

6.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin, oikeustieteen maisterin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

6.3 Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitteilyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä aiheutuneita kustannuksia.

Mikäli vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on valitettava, jos vakuutusyhtiö niin vaatii. Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen päätöksestä, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

6.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus

asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

Ol 7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

7.1.1 Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsitteilyn tai tuomioistuinsovitteilyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, jotka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

7.1.2 Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan riita- ja hakemusasiassa sekä vakuutetun ollessa rikosasiassa asianomistajana enintään kaksinkertainen määrä riidanalaiseen etuuteen nähden. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- eikä oikeudenkäyntikuluväitimuksiä. Mikäli riidan kohteena on toistuvaisuusluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä.

7.1.3 Yhden vakuutuskauden aikana sattuneista vakuutustapahtumista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärän kaksinkertainen määrä.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovitteilussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos vakuutetun ja jutussa vastapuolena olevan elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön välistä riita-asiaa on käsitelty muussa vapaaehtoisessa sovittelussa kuin tuomioistuinsovitteilussa, korvataan myös sovittelijan palkkiosta riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus. Sovittelijan palkkion korvaaminen edellyttää, että sovittelija on asianajaja tai muu lakimies.

7.3.2 Rikosasiassa

7.3.2.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

7.3.2.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.3 Muutoksenhausta hovioikeuteen ja korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku hovioikeuteen edellyttää käsittelylupaa tai

korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määräjajan.

7.3.4 Yhteinen etu

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta edusta taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeushojien mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kustannukset määritellään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi veloitama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrittäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruisen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai hakemaan takaisin asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään laskuun sisältyvä arvonlisävero.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä taikka sellaisesta riitaisenkin asian selvittelystä tai hoitamisesta, minkä seurauksena vakuutettu perustellustikin luopuu vaatimuksistaan vastapuoltaan kohtaan
- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja ellei tästä ole erikseen sovittu ja tätä ole merkitty vakuutuskirjaan
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetyksiä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta, kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- muun kuin oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja, jos lausunto ei tue vakuutetun asiassa esittämiä vaatimuksia tai vastapuolen vaatimusten kiistämistä
- rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja

- kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon
- kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- välimiehen palkkiota ja kuluja.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

7.6.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäyntikuluista ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

7.6.2 Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

7.6.3 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

7.6.4 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksista itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

7.6.5 Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovitettu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

7.7 Vastapuolen oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun maksettavaksi tuomitut oikeudenkäyntikulut, mikäli tästä on erikseen sovittu ja tämä on merkitty vakuutuskirjaan.

Korvaus vakuutetun maksettavaksi tuomituista oikeudenkäyntikuluista voi olla enintään puolet vakuutusmäärästä ja ehtokohdan 7.1.3 tarkoittamissa asioissa enintään sama määrä, mitä vakuutetun omien korvattavien asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen määrä voi olla.

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun vastapuolen välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka vakuutettu on tuomittu korvaamaan asiassa, jos vakuutetulle aiheutuneet omat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan tästä oikeusturvavakuutuksesta.

7.8 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun vastapuolen kuluja,

- jos tuomio perustuu kuluista tehtyyn sopimukseen tai
- jotka ovat aiheutuneet vastapuolelle vakuutetun tai tämän asiamiehen kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä.

Jos tuomio perustuu vakuutetun puolelta oikeaksi myönnettyyn määrään, vakuutusyhtiöllä on oikeus arvioida vakuutuksesta korvattavat vastapuolen asianajo- ja oikeudenkäyntikulut oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

TE TUOTANTOELÄINTEN LISÄTURVAVAKUUTUS

TE 1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti korvaamaan kohdissa 2.3 (Eläinturva) ja 3.3 (Eläinten katastrofivakuutus) mainitut vahingot.

TE 2 Eläinturva

Tämä lisäturvavakuutus sisältyy vakuutukseen, jos siitä on tehty merkintä vakuutuskirjaan ja kohteella on voimassa oleva esinevakuutus. Eläimet voidaan vakuuttaa joko teurasarvon mukaan tai käyvän arvon mukaan.

2.1 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu nautaeläinryhmä, jonka eläinmäärä on merkitty vakuutuskirjaan. Nautaeläin on vakuutuksen kohteena saavutettuaan yhden kuukauden iän.

2.2 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitun tilan alueella sekä tilan ulkopuolella silloin, kun eläin on tilapäisesti siirrettyä tai siirrettävänä muualla Suomessa.

2.3 Korvattavat vahingot

2.3.1 Eläimen menetys

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun

- vakuutettu eläin kuolee sairauden tai vammautumisen seurauksena
- vakuutettu eläin on eläinlääkärin määräyksestä hätäteurastettava
- vakuutettu eläin katoaa
- vakuutetun nautaeläimen ruho tai sen osa hylätään lihantarkastuksessa.

Hätäteurastuksena pidetään teurastusta, joka suoritetaan eläinlääkärin määräyksestä voimassa olevan eläinsuojelulain ja -asetuksen perusteella, kun eläin on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan.

2.3.2 Muut kustannukset

Vakuutuksesta korvataan eläinlääkärin määräyksestä tilalla tai teurastamossa tehdystä hätäteurastuksesta aiheutuvat teurastukseen liittyvät välittömät kulut kuittien perusteella siltä osin kun kyse on tästä vakuutuksesta korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan kuolleen tai hätäteurastetun eläimen ruhon lakisääteisestä keräilystä ja hävittämisestä aiheutuneet kustannukset. Vakuutuksesta ei korvata lisämaksua huonolaatuisesta tai pilaantuneesta raadosta.

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtuman selvittelyyn liittyvä eläinlääkärin lausuntopalkkio maksetun laskun mukaisesti sekä rikosilmoituksen lunastamiskustannukset.

2.4 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata

- salmonellan aiheuttamaa vahinkoa
- ruhoa tai sen osaa, jos se on hylätty tai, jos ruhosta saatavaa tilityshintaa on alennettu teurastamossa suoritettussa lihantarkastuksessa havaitun salmonellan takia,

- eläimen teurastamista luonnevikaisuuden vuoksi,
- eläimen teurastamista taloudellisten syiden vuoksi,
- eläimen teurastamista viranomaisen laatiman saneeraussuunnitelman perusteella tarttuvan taudin leviämisen estämiseksi,
- lumen tai jään painosta tai liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa,
- vahinkoa siltä osin kuin korvausta saadaan muusta vakuutuksesta, eläintautilain nojalla tai muista syistä julkisista varoista,
- vahinkoa, jos kuolemaan johtanut tapaturma on sattunut tai sairaus on alkanut ennen kuin eläin on täyttänyt yhden kuukauden,
- kuljetuskustannuksia muutoin kuin kohdan 2.3.2 mukaan,
- tukimenetyksiä.

2.5 Korvaussäännöt

2.5.1 Eläimen menetys, teurasarvoturvalla vakuutettaessa

Eläimen menetyksessä korvausperusteena on eläimen teurasarvo, josta vähennetään lihoista saatu hinta. Teurasarvo lasketaan eläimen teuraspainon ja vahinkoajankohdan käyvän tilityshinnan mukaan.

Teurastamoon toimitetun eläimen teuraspaino saadaan teurastamon tilityslaskelmasta. Muulloin eläimen teuraspaino saadaan eläinlääkärin määrittämän elopainon avulla. Jos teurastamon tilityslaskelmaa tai eläinlääkärin määritystä ei saada, käytetään jäljempää teuraspainotaulukkoa A lypsylehmän, hiehon ja lehmävasikan osalta ja teuraspainotaulukkoa B sonnivasikan ja lihakarjan osalta.

Nautaeläinten teuraspainotaulukot

Taulukko A: Lypsylehmät ja maitorotuiset sonnit

Lypsylehmillä tarkoitetaan lypsylehmiä, hiehoja ja lehmävasikoita

Ikä, kk	Lehmät, kg	30,166666666
1	20	30
2	31	47
3	43	65
4	54	82
5	66	100
6	77	117
7	88	134
8	100	152
9	111	169
10	123	187
11	134	204
12	145	221
13	157	239
14	168	256
15	180	274
16	191	291
17	202	308
18	214	326
19	225	343
20	237	361
21	248	378
22	259	395
23	271	413
24 ja yli	280	430

Taulukko B: Lihakarja lihanautaroduittain

Rodut kohdassa I: Aberdeen angus, hereford ja maitorotuiset risteytykset

Rodut kohdassa II: Charolais, Simmental, Limousine ja liharotuiset risteytykset

Ikä kk	I		II	
	Sonnit, kg	Lehmät, kg	Sonnit, kg	Lehmät, kg
1	30	30	34	32
2	51	40	57	43
3	72	50	79	54
4	93	61	102	66
5	114	74	124	80
6	135	88	147	93
7	156	101	169	106
8	177	117	192	122
9	198	131	214	138
10	219	147	237	154
11	240	161	259	170
12	261	177	282	186
13	282	191	304	20
14	303	207	327	218
15	324	221	349	233
16	345	236	372	250
17	366	251	394	266
18	387	266	417	283
19	408	281	439	299
20	429	296	462	316
21	450	310	484	332
22	471	323	507	349
23	492	335	529	365
24	513	346	552	382
yli 24	534	356	575	398

2.5.2 Eläimen menetys, käyvän arvon turvalla vakuutettaessa

Eläimen menetyksessä korvausperusteena on eläimen käypä arvo. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, jonka vakuutuksenottaja olisi saanut hyväkseen myydessään eläimen välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

TE 3 Eläinten katastrofivakuutus

3.1 Vakuutetut kohteet

Vakuutuksen kohteena ovat seuraavat vakuutuskirjassa mainitut eläimet eläinlajeilla ja kappalemäärällä yksilöitynä seuraavan erittelyn mukaan

3.1.1 Siat

- emakot porsaineen (porsaات, joita ei ole vieroitettu)
- emakot, karjut ja nuoret siitossiat
- kasvatus- ja yhdistelmäsikalan kaikki vähintään 25 kg painavat lihasiat (vieroitettut porsaات)
- alle 25 kg:n painoiset porsaات
- jalostussiat

3.1.2 Siipikarja

- tuotantokanat
- siitoskanat
- broilerit
- vähintään yhden vuorokauden ikäiset poikaset
- kalkkunat

- ankat ja hanhet
- kalkkunoiden, ankkojen ja hanhien poikaset
- jalostussiipikarja

3.1.3 Lampaat ja vuohet

- pässit ja uuhet
- karitsat
- pukit ja kutut
- kilit
- jalostuslampaat ja -vuohet

3.1.4 Naudat

- lypsykarja; vähintään 22 kk
- nuorkarja; 1-21 kk
- lihakarja; vähintään 16 kk
- lihakarja; 1-15 kk
- jalostusnaudat

3.1.5 Turkiseläimet, vähintään kolme viikkoa

- sinikettu
- hopeakettu
- minkki
- Supi

3.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä vakuutuspaikassa ja tilapäisesti muualla tilan alueella.

3.3 Korvattavat vahingot

3.3.1 Katastrofivahinko

Vakuutuksesta korvataan katastrofivahinko, jos saman vakuutus tapahtuman seurauksena eläimiä menetetään 14 vuorokauden kuluessa kuoleman, hätäteurastuksen, katoamisen tai lihantarkastuksessa hylkäämisen johdosta.

Hätäteurastuksena pidetään teurastusta tai muuta lopettamista, joka suoritetaan eläinlääkärin määräyksestä voimassa olevan eläinsuojelulain ja -asetuksen perusteella, kun eläin on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan.

Turkiseläinten katastrofivahinkona korvataan ainoastaan tapahtuma, jossa eläimiä on kuollut tai jouduttu eläinsuojelullisista syistä lopettamaan tarttuvien tautien johdosta.

Edellä mainitun 14 vuorokauden ajan kuluessa sairauden leviämisen estämiseksi teurastettuja terveitä eläimiä tai eläimiä, joiden kuolema on johtanut muusta kuin katastrofivahingon syynä olevasta tapahtumasta ei oteta huomioon korvattavaa vahinkoa määriteltäessä.

Katastrofivahinko korvataan vakuutettujen eläinten lajin mukaan seuraavasti:

Siat

Sikojen katastrofivahinko korvataan, jos sioista menetetään 4 % tai enemmän eläinryhmästä laskettuna, kuitenkin vähintään kolme eläintä. Yhden emakon, karjun ja nuoren siitossian sekä yhden lihasian katsotaan vahinkoa määriteltäessä vastaavan yhtä sika-paikkaa. Yhtä emakkoa, karjua tai nuorta siitossikaa vastaa 10 alle 25 kg:n painoista porsasta. Porsaita, jotka syntyvät kuolleina tai joiden kuolema johtuu emakon talleamisesta, ei oteta huomioon vahinkoa määriteltäessä. Kun eläimiä kuolee useammasta kuin yhdestä eläinryhmästä, on yhdestä eläinryhmästä menetettävä yli 4 % eläimistä. Tällöin myös muista eläinryhmistä menetetyt eläimet korvataan.

Siipikarja

Siipikarjan katastrofivahinko korvataan, jos siipikarjan kokonaislukumäärästä (rakennuksen osastokohtainen määrä) menetetään vähintään 15 %, kuitenkin vähintään

- 100 kanaa
- 100 broileriemoa
- 1 000 broileria
- 50 kalkkunaemoa tai emonuurikko
- 150 teuraskalkkunaa

Lampaat ja vuohet

Lampaiden ja vuohien katastrofivahinko korvataan, jos lampaiden ja vuohien kokonaislukumäärästä menetetään vähintään 4 % eläinryhmän kokonaislukumäärästä laskien, kuitenkin vähintään kolme eläintä. Eläinten tulee olla yli kuukauden ikäisiä.

Naudat

Nautojen katastrofivahinko korvataan, jos naudoista menetetään 4 % tai enemmän vakuutetun eläinryhmän kokonaislukumäärästä laskien, kuitenkin vähintään 3 eläintä. Eläinten tulee olla yli kuukauden ikäisiä.

Kun eläimiä kuolee useammasta kuin yhdestä eläinryhmästä, on ainakin yhdestä eläinryhmästä menetettävä yli 4 % eläimistä. Tällöin myös muista eläinryhmistä menetetyt eläimet korvataan.

Turkiseläimet

Turkiseläinten katastrofivahinkona korvataan tapahtuma, jossa eläimiä on kuollut tai jouduttu eläinsuojelullisista syistä lopettamaan saman tarttuvan taudin johdosta:

Turkiseläinten katastrofivahinko korvataan, jos vakuutettujen eläinten kokonaislukumäärästä menetetään vähintään 1 %, kuitenkin vähintään:

- 10 sinikettua
- 10 hopeakettua
- 20 minkkiä
- 10 Suomensupia

Kun eläimiä kuolee useammasta kuin yhdestä eläinryhmästä, on ainakin yhdestä eläinryhmästä menetettävä yli vähimmäismäärä eläimistä.

3.3.2 Muut kustannukset

Vakuutuksesta korvataan eläinlääkärin määräyksestä tilalla tai teurastamossa tehdystä hätäteurastuksesta aiheutuvat teurastukseen liittyvät välittömät kulut kuittien perusteella siltä osin kun kyse on tästä vakuutuksesta korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan kuolleen tai hätäteurastetun eläimen ruhon lakisääteisestä keräilystä ja hävittämisestä aiheutuneet kustannukset. Vakuutuksesta ei korvata lisämaksua huonolaatuisesta tai pilaantuneesta raadosta.

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtuman selvittelyyn liittyvä eläinlääkärin lausuntopalkkio maksetun laskun mukaisesti sekä rikosilmoituksen lunastamiskustannukset.

3.4 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata

- salmonellan aiheuttamaa vahinkoa, ruhoa tai sen osaa, jos se on hylätty tai, jos ruhosta saatavaa tilityshintaa on alennettu teurastamossa suoritettussa lihantarkastuksessa havaitun salmonellan takia
- eläimen teurastamista luonneteknaisyyden vuoksi
- eläimen teurastamisesta taloudellisten syiden vuoksi
- eläimen teurastamista viranomaisen laatiman saneeraus suunnitelman perusteella tarttuvan taudin leviämisen estämiseksi
- lumen tai jään painosta tai liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa
- vahinkoa siltä osin kuin korvausta saadaan muusta vakuutuksesta, eläintautilain nojalla tai muista syistä julkisista varoista
- vahinkoa, joka on aiheutunut rehuvalmisteesta muulle kuin turkiseläimelle

- tuotantoavustuksia tai tuotantopalkkiota
- lastauksen, kuljetuksen tai lastin purkamisen yhteydessä tapahtuvaa vahinkoa, joka ei ole vakuutuksenottajan vastuulla,
- vahinkoa eläimen kuolemasta tai hätäteurastuksesta, jos sairaus on alkanut tai tapaturma sattunut ennen eläimen tuloa tilalle
- kuljetuskustannuksia, muutoin kuin kohdan 3.3.2 mukaa
- tautisaneerauksesta aiheutuneita kustannuksia
- tukimenetyksiä
- plasmasytoosin turkiseläimille aiheuttamia vahinkoja korvataan vain, jos eläimille on tehty plasmasytoositestaus ennen vakuutuksen voimaan tuloa ja tila on todettu plasmasytoosista vapaaksi
- penikkataudin turkiseläimille aiheuttamia vahinkoja korvataan aikaisintaan kuuden viikon kuluttua siitä päivästä, kun tarhan koko eläinkanta on rokotettu penikkautia vastaan
- botulinum-bakteerin aiheuttamat turkiseläinten menetykset korvataan vain, jos eläimet on rokotettu botulinum-bakteerin aiheuttamaa sairautta vastaan, ennen sairauden puhkeamista (botulismi) kyseisen vakuutuskauden aikana.

3.5 Korvaussäännöt

3.5.1 Eläimen menetys

Korvauksen perusteena on eläimen käypä arvo tai teurasarvo sen mukaan kuin kunkin eläinryhmän kohdalla on määrätty.

Eläimen käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu myytessä välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Teurasarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka ruhosta olisi normaalin teurastuksen jälkeen saatu eläimen teuraspainon ja vahinkoajankohdan käyvän tilityshinnan mukaan laskettuna. Teurastamoon toimitetun eläimen teuraspaino saadaan teurastamon tilityslaskelmasta. Muulloin teuraspaino saadaan eläinlääkärin määrittämän elopainon avulla.

3.5.2 Sikojen korvaaminen

Lihasisikojen vahingon määrä saadaan, kun eläinten teurasarvosta vähennetään lihoista saatu hinta. Jos lihasikaa ei ole toimitettu teurastamoon, käytetään teuraspainon määrittämiseen jäljempänä olevaa painotaulukkoa. Muiden sikojen vahingon määrä saadaan, kun eläinten käyvästä arvosta vähennetään lihoista saatu hinta.

Taulukko perustuu siihen, että eläimen elopaino nousee noin 900 g vuorokaudessa ja että teuraspaino on keskimäärin 74 % elopainosta. Taulukossa on viikot kasvatuksen aloittamisesta ja korvauksen perustana oleva keskimääräinen teuraspaino kiloissa.

Lihasisikojen painotaulukko

vko	kg
0	15
1	19
2	23
3	27
4	32
5	37
6	42
7	47
8	53
9	58
10	64
11	69
12	74
13	79
14	83
15	88

3.5.3 Siipikarjan korvaaminen

Broilerin vahingon määrä saadaan, kun eläinten teurasarvosta vähennetään lihoista saatu hinta.

Muun siipikarjan vahingon määrä saadaan, kun eläinten käyvästä arvosta vähennetään lihoista saatu hinta.

3.5.4 Lampaiden ja vuohien korvaaminen

Lampaiden ja vuohien vahingon määrä saadaan, kun eläinten käyvästä arvosta vähennetään lihoista saatu hinta.

3.5.5 Nautojen korvaaminen

Nautojen vahingon määrä saadaan, kun eläinten käyvästä arvosta vähennetään lihoista saatu hinta.

3.5.6 Turkiseläinten korvaaminen

Turkiseläinten korvaus määritellään käyttäen korvaustaulukkoa, joka on kuvattu näiden ehtojen esinevakuutusosan kohdassa 7.6.

Korvauksen määrästä vähennetään nahkojen myynnistä saatava hinta.

Korvausta maksetaan enintään miljoona euroa saman vakuutuskauden aikana.

3.5.7 Muut kustannukset

Eläimen menetyksen lisäksi korvataan kohdassa 3.3.2 mainitut muut kustannukset.

TE 4 Tuotantoeläinten lisäturvavakuutuksen muut korvaussäännökset

4.1 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä. Turkiseläinten osalta vakuutuksenottajan omavastuu on 15 % vahingonmäärästä kuitenkin vähintään 1.000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuun määrä.

4.2 Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen johdosta

Jos vakuutettujen eläinten lukumäärä on todellista lukumäärää pienempi, korvataan vain niin suuri osa omavastuulla vähennetyistä vahingon määrästä kuin eläinryhmän vakuutuskirjaan merkityn ja eläinten todellisen lukumäärän välinen suhde osoittaa. Sikaloitten osalta alentaminen tehdään ilmoitetun ja todellisen paikkaluvun suhteen mukaan.

4.3 Toimitettavat asiakirjat

Vahinkoilmoitukseen on liitettävä eläinlääkärin lausunto eläimen kuoleman tai lopettamisen syystä sekä lopettamisen välttämättömyydestä. Lisäksi on toimitettava teurastamon tilityslaskelma aina kun se on saatavilla. Kun korvausta haetaan eläimen katoamisen perusteella, on yhtiölle toimitettava poliisin antama jäljennös rikosilmoituksesta.

4.4 Arvonlisävero

Vakuutuksessa noudatetaan esinevakuutusten korvaussääntöjen kohdassa ES 7.4.10 arvonlisäverosta annettuja säännöksiä.

TE 5 Suojeluohjeet

5.1 Suojeluohjeiden merkitys

Vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutus kirjassa mainittuja sekä jäljempänä olevia suojeluohjeita (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 6.1).

5.2 Eläinten suojelu ja hoito

Jos vakuutettu eläin vahingoittuu, sairastuu taikka varsinaisia sairauden oireita osoittamatta, käy veltoksi tai laihtuu, on vakuu-

tuksenottajan viipymättä ilmoitettava tästä eläinlääkärille ja tarvittaessa kutsuttava eläinlääkäri paikalle.

Eläintä pitää hoitaa keskeytyksettä sen sairastuttua tai vahingoittua, kunnes eläin on parantunut.

Eläinlääkärin antamia määräyksiä ja ohjeita on noudatettava.

Eläintä ei saa jättää vaille tarpeellista hoitoa, ravintoa ja lepoa. Ruokinnan muutokset tulee toteuttaa asteittain ja ylikuokintaa ei saa tehdä.

Tuotantorakennusten ilmanvaihtojärjestelmien tulee olla viranomaisten antamien rakentamismääräysten ja -ohjeiden mukaisia.

Kaikkia ilmanvaihtopuhaltimia ei saa kytkeä yhteen sulakeryhmään.

Eläinsuojassa on oltava riittävä ilmatila sekä tehokas ja oikein mitoitettu ilmanvaihto. Lisäksi eläinsuojassa on oltava avattavia ikkunoita, ovia tai muita luukkuja, joiden kautta tuuletus tapahtuu hätätapauksessa.

Sähkönäyttö on varmistettava riittävän tehokkaalla varavoimakoneella. Varavoimakone on mitoitettava niin, että se täyttää normaalin käyttötilan energiatarpeen.

Tarttuvien eläintautien torjunta

Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:n ohjeita tautiriskien hallinnasta on noudatettava.

Siipikarjan rokotus

Siipikarja on rokotettava Elintarviketurvallisuusviraston (EVIRA) antamien ohjeiden mukaisesti.

Eläinlääkärin ohjeet

Eläinlääkärin ja muiden eläinlääkintäviranomaisten antamia ohjeita tarttuvien eläintautien torjumisesta on noudatettava.

5.3 Siipikarjakasvattamon suojele

5.3.1 Päivystys ja varaosat

Tuotantokauden aikana on järjestettävä jatkuva päivystys niin, että välittömät pelastustoimet ovat mahdolliset vaaratilanteissa. Tavanomaisia varalaitteistoja, varaosia ja kohtuullinen määrä korjaus- ja suojausmateriaalia on oltava saatavilla vakuutuspaikan välittömässä läheisyydessä.

5.3.2 Sähkönäannin valvonta

Hälytyslaitteiden tulee hälyttää automaattisesti sähkövirran syötössä tapahtuvista häiriöistä. Kolmivaihejärjestelmässä on valvottava jokaisen vaiheen jännitettä toisistaan riippumatta. Puhaltimien tulee käynnistyä automaattisesti jännitekatkoksen jälkeen.

5.3.3 Lämpömittaus

Eläinten oleskelutilojen sekä minimi- että maksimilämpötilaa tulee valvoa ja hälytykset tulee johtaa jatkuvaan päivystykseen. Lämpötilavalvonta on toteutettava ilmastoinnista tai jäähdytyslaitteistosta riippumattomalla järjestelmällä tai varmistettava muulla tavoin. Lämpötilan mittaukseen käytettyjen antureiden ja johtimien tulee olla lepovirtavalvottuja. Virran syöttö on varmistettava riittävän tehokkailla akustoilla.

5.3.4 Ilmanvaihto

Kaikkia ilmanvaihtopuhaltimia ei saa kytkeä yhteen sulakeryhmään.

5.3.5 Varavoimalaitos

Sähkönäyttö on varmistettava riittävän tehokkaalla varavoimakoneella. Varavoimakone on mitoitettava niin, että se täyttää normaalin käyttötilan energiatarpeen.

5.3.6 Kertatäyttöisyys

Katastrofivakuutuksen myöntämisen edellytyksenä siipikarjataloudessa on kertatäyttöisyysperiaate. Siipikarjakasvattamo on desinfioitava jokaisen kasvatuserän välissä elintarviketurvallisuuden tai ETT:n ohjeistusten mukaisesti.

5.3.7 Tarkastus ja koestus

Edellä oleviin kohtiin sisältyvät laitteet tarkastetaan vakuutusyhtiön hyväksymällä tavalla ennen vakuutuksen myöntämistä tai laitteiden uusimisen tai laajennuksen jälkeen. Uusimisesta tai laajennuksesta on vakuutusyhtiölle ilmoitettava välittömästi niiden valmistuttua. Hälytys- ja varavoimakoneet tulee koestaa vähintään kerran kuukaudessa. Koestuksesta on pidettävä päiväkirjaa.

5.4 Turkiseläinten suojeleohjeet

5.4.1 Tautisuojaus

Eläinlääkärin antamia rokotus- ja tautisaneerausohjeita on noudatettava.

Vierailijoiden käynti tilalla on rajoittava välttämättömiin käyn-teihin. Erityisesti on vältettävä vierailuja alueilla, joilla tiedetään esiintyvän tarttuvia eläintauteja. Vierailijoilla on oltava suojavaatteet, kengänsuojat tai jalkineet

Ostetut eläimet on pidettävä karanteenissa ennen tarhalle tuloa.

Tarhalle kuulumattomien eläinten ja luvattomien henkilöiden liikkumista tarhan alueella on rajoitettava. Vakuutetut eläimet on pidettävä turkiseläinhallissa tai suojatussa varjotalossa, tai turkistarha on varustettu ympärysaidalla. Eläinten siirtelyä epidemian aikana on vältettävä.

Maan kaivutöiden yhteydessä on kaivetut pinnan kalkittava plasmasytoosiin leviämisen estämiseksi.

5.4.2 Sertifiointi

Tilalla on oltava voimassa oleva Suomen Turkiselänkasvattajain liiton sertifiointi. Tilan on aina täytettävä sertifioinnin kriteerit.

5.5 Muut suojeleohjeet

Muutoin noudatetaan kohdassa ES 6 olevia esinevakuutusten suojeleohjeita.

TURKISELÄINTEN SIITOSARVOVAKUUTUS

Tämä lisäturvavakuutus on voimassa, jos siitä on tehty merkintä vakuutuskirjaan ja turkistarhalla on voimassa oleva Maatilatuotannon vakuutus OPssa.

1 Vakuutuksen tarkoitus

OP Vakuutus Oy (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen (YL) mukaisesti korvaamaan vakuutus kirjassa mainitulle turkistarhan omaisuudelle jäljempänä kohdassa 4 mainituista vahingoista aiheutuneet suoranaiset esinevahingot sekä muut erikseen mainitut kustannukset.

2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitut turkiseläimet.

3 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa.

4 Korvattavat vahingot

4.1 Maatilavakuutuksen turva

Vakuutuksesta korvataan maatilatuotannon vakuutusehdoissa YH 11, (4.1 Maatilavakuutuksen turva) mainitut vahingot siitoseläimille.

4.2 Ilkivaltainen turkiseläinten siitosarvon alentaminen

Vakuutuksesta korvataan vakuutetuille turkiseläimille tahallisesta vahingonteosta aiheutunut vahinko, jonka johdosta niiden siitosarvo alenee tai se menetetään kokonaan.

Vahingonteolla tarkoitetaan ilkevaltaisesti tehtyä

- eläinten vapauttamista häkeistään tai
- siitoskorttien poistamista paikoiltaan, hävittämistä tai tuhoamista.

4.3 Ilkevaltainen nahkojen arvon alentaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut tahallises- ta ja ilkevaltaisesta vahingonteosta turkiseläinten turkin ulkonä- köä ja laatua muuttamalla ja jonka seurauksena nahkojen arvo on alentunut tai menetetty kokonaan. Tämän turvan piirissä ovat myös urokset ja pennut kun siitoseläimet ovat vakuutettuina.

5 Arvioimis- ja korvaussäännökset

5.1 Vakuutusmäärä

Omaisuus on vakuutettu sovitusta, kullekin omaisuuserälle va- kuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä, joka on vahingon sattua suoritetun korvauksen yläraja.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin kor- vausmäärä, mutta se ei ole vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

Vakuutusmäärä on, ellei toisin ole sovittu

5.1.1 Siitoseläinarvo

Vakuutusmäärä on eläinten siitosarvo ensiriskivakuutuksena.

5.1.2 Nahkojen arvo

Kaikkien tarhan turkiseläinten nahkojen arvo sisältyy siitoseläin- ten vakuutusmäärään.

5.2 Korvauksen määrä

5.2.1 Siitoseläinten arvon menetys

Vakuutuksesta korvataan menetetty siitoseläimen arvo. Siitoseläi- men arvo arvioidaan eläinkohtaisesti siitoseläinten päivänarvon keskihinnan perusteella vahinkohetkellä. Korvauksesta vähenne- tään eläimen nahasta saatu hinta.

5.2.2 Nahkojen arvo

Vakuutuksesta korvataan nahkojen arvon alentuminen. Nahkojen korvausmäärä saadaan kun vertailuhinnasta vähennetään nahois- ta saatu hinta.

Vertailuhintana käytetään kuluvan satokauden (touko- ja kesä- kuun turkishuutokauppojen jälkeen saatua) eläinlajikohtaista keskimyyntihintaa.

Jos tuottajakohtaista hintaa ei ole saatavissa, hinta määräytyy Turkistuottajat Oy:n huutokaupoissa satokauden aikana myytyjen nahkojen eläinlajikohtaisesta keskihinnasta.

Korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan 60 % vertailuhinnasta vähennettynä nahkojen arvioidulla keskimyynti- hinnalla. Satokauden päätyttyä verrataan kauden toteutunut eläinlajikohtainen keskimyyntihinta suoritettuun korvaukseen ja suoritetaan loppuosa korvauksesta.

5.2.3 Ylimääräiset rehukulut

Mikäli nahoitus siirtyy seuraavaan kasvukauteen, korvataan myös ylimääräiset rehukulut. Ylimääräisten rehukulujen korvaus suori- tetaan kasvukauden jälkeen, kun nahoitus on tehty.

5.3 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

5.4 Arvonlisävero

Vakuutuksessa noudatetaan esinevakuutusten korvaussääntöjen kohdassa ES 7.4.10 arvonlisäverosta annettu säännöksiä.

6 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutuskirjassa mainittuja sekä jäljempänä olevia suojeluohjeita:

6.1 Turkistarhan aitaus

Turkiseläinten karkaaminen on rajoitettava siten, että ne pidetään turkiseläinhallissa tai suojatussa varjotalossa, tai siten että turkis- tarha on varustettu pakovarmalla ympärysaidalla.

6.2 Turkistarhan murtosuojaus

Turkistarha on suojattava murtautumisen ja varkauden varalta murtosuojeluohjeidemme S850 mukaisesti..

7 Muualta saatavat korvaukset

Vakuutuksista ei makseta korvausta siltä osin, kun samasta va- kuutustapahtumasta maksetaan korvausta jonkun toisen vakuu- tuksen perusteella, julkisista, yrityksen tai yhteisön varoista.

YLEISET SOPIMUSEHDOT

YL 1 Eräät keskeiset käsitteet

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt OP Vakuutus Oy:n tai A-Vakuutus Oy:n (jäljempänä vakuutusyhtiön) kanssa vakuutus- sopimuksen.

Vakuutuksenantajasta käytetään näissä ehdoissa nimitystä vakuu- tusyhtiö.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii kulutushyödykkeitä pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luon- nollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopimuspuolena rin- nastettava kuluttajaan.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Jatkuva vakuutussopimus jatkuu sovitun va- kuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisa- no sopimusta.

Suojeluohje on vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä tai määräys siitä, että vakuutuksen kohdetta käyttävällä tai huolehtivalla henkilöllä tulee olla määrätty kelpoisuus.

Rajoitusehto on vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muussa kirjallisessa sopimuksessa oleva ehto tai määräys, joka määrit- telee korvauspiirin ulkopuolelle jääviä vahinkoja tai rajoittaa va- kuutusturvaa.

YL 2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutussopimuksen solmimista va- kuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuk- sen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutuseh- doista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus- turvan olennaisiin rajoituksiin.

Kuluttajille on vakuutusten etämyynnissä lisäksi annettava kulut- tajasuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa antanut vakuutuksenottajalle puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vakuutusyhtiö oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.1.1.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

2.2.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi ilman aiheetonta viivytystä vakuutuskauden aikana oikaista vakuutusyhtiölle antamansa vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

2.2.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.3.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

2.3.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

YL 3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa osapuolten sopimasta ajankohdasta. Jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu, vakuutusyhtiön vastuu alkaa silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos on erityisiä syitä, esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempi maksulaiminlyönti, vakuutuksen laatu tai kesto, vakuutusyhtiön vastuu alkaa vasta, kun vakuutuskaudesta koskeva maksu on suoritettu. Maksamisedellytyksistä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vastaa vakuutusyhtiö myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vahingosta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen klo 24.00.

3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo

Vakuutussopimus on joko jatkuva tai määräaikainen.

Jatkuva vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös ilman irtisanomista kohdassa 16.4 mainitusta syystä (omistajan vaihdos).

Määräaikainen vakuutussopimus on voimassa sovitun vakuutuskauden, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta tai jollei sopimus pääty vastaavasti kohdassa 16.4 mainitusta syystä (omistajan vaihdos).

Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2.1 ja 16 mainituista syistä.

YL 4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen

4.1.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutusmaksu on suoritettava viimeistään vakuutusyhtiön lähettämässä laskussa mainittuna eräpäivänä. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista, ellei maksun suorittaminen ole vakuutusehtojen mukaan vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys, eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksiinsa lyhennetään.

4.1.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutusmaksu on suoritettava viimeistään vakuutusyhtiön lähettämässä laskussa mainittuna eräpäivänä. Vaikka laskun eräpäivä olisi aikaisemmin, vakuutusmaksu voidaan suorittaa kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuksenottajalle laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista, ellei maksun suorittaminen ole vakuutusehtojen mukaan vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys, eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksiinsa lyhennetään.

Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan vakuutus sopimukseen kuitenkin ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

4.2.1 Irtisanomisoikeus viivästymisen johdosta

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen eräpäivään mennessä, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vapaaehtoinen vakuutus päättyväksi 14 vuorokauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, ei vakuutus kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutuksenottajana on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja ja maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytä, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 vuorokauden kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava kirjallisesti vakuutusyhtiölle tässä tarkoitettua maksuvaikeudesta viimeistään irtisanomisaikana.

4.2.2 Viivästyskorko sekä perintä- ja oikeudenkäyntikulut

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta määräaikaan mennessä, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuvista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on vakuutusyhtiö oikeutettu lisäksi

lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja -kuluihin. Vakuutusyhtiö voi myös siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen

Jos vakuutuksenottaja suorittaa laiminlyödyn vakuutusmaksun kokonaisuudessaan sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, se ilmoittaa 14 vuorokauden kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, on vakuutusyhtiöllä oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos kohdassa 2.2 vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuutta koskevassa asiassa on menetely vilpillisistä.

Palautettava vakuutusmaksu lasketaan siten, että maksunpalautusta koskevan vakuutuskauden maksusta vähennetään voimassaoloa vastaavan ajanjakson osuus maksusta seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{Vakuutus-} \quad \text{kauden maksu} - \left(\frac{\text{voimassaolo päivinä}}{\text{vakuutuskausi päivinä}} \times \text{vakuutuskauden maksu} \right) = \text{palautettava maksu}$$

Vakuutusyhtiö vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta käsitelymaksuna 50 euroa tai vakuutuksesta peritään vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muussa vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan välisessä sopimuksessa määritelty minimimaksu.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutussopimuksissa mainittu euro-määrä.

4.5 Kuittaus palautetusta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut erääntyneet saatavat. Mikäli palautettava määrä ei riitä kaikkien erääntyneiden saatavien suoritukseksi, käytetään se saatavien suoritukseksi kohdassa 4.1 mainituilla tavoilla yleisten kuittaussäännösten mukaisesti.

YL 5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

5.1.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutusyhtiö toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutussopimuksen tekemisen jälkeen vakuutuskirjan, muun vakuutuksen sisältöä koskevan sopimuksen, mikäli sellainen on tehty, ja vakuutusehdot, ellei niitä ole jo aiemmin annettu tai ellei asiasta toisin sovita.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vakuutusyhtiö oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutussopimuksen katsotaan

olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

Tietojen antamiseen vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen sovelletaan vakuutuslainsäädännön 9 §:n 2 momentin säännöistä.

5.1.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutusyhtiö toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen vakuutus kirjan ja vakuutusehdot, ellei vakuutusehtoja ole annettu jo aiemmin.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutus määrästä ja muista selaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vahingon sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

5.2.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Vakuutuksenottajan on viipymättä, viimeistään 14 vuorokauden kuluessa, ilmoitettava vakuutusyhtiölle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutus kirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen muutos, joka lisää vahingonvaaraa ja jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun vakuutus sopimusta tehtäessä.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi vakuutuskohteen käyttötarkoituksen muuttuminen, korjaus-, muutos-, tai laajennustoimet, muuttuneet kuljetusolosuhteet tai muutokset vakuutetussa toiminnassa.

Mikäli ilmoitus laiminlyödään, on vakuutusyhtiöllä oikeus vähentää vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Mikäli vakuutuksenottaja laiminlyö velvollisuutensa ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesti vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus kohdan 16.2.1.7 perusteella.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.2.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan on viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta ilmoitettava vakuu-

tusyhtiölle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutus kirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen muutos, joka lisää vahingonvaaraa ja jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun vakuutus sopimusta tehtäessä. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi vakuutuskohteen käyttötarkoituksen muuttuminen, korjaus-, muutos-, tai laajennustoimet, muuttuneet kuljetusolosuhteet tai muutokset vakuutetussa toiminnassa.

Mikäli ilmoitus laiminlyödään, on vakuutusyhtiöllä oikeus alentaa korvausta tai evätä se kokonaan, mikäli vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

YL 6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun tahallisuus ja huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Mikäli vakuutuksenottajana on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja, voidaan vastuuvakuutuksessa korvausta alentaa tai korvaus evätä vakuutetun huolimattomuuden takia vain, jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella taikka, milloin hänen alkoholin tai huumausaineen käyttönsä on vaikuttanut laiminlyöntiin.

Vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vakuutetun menettelystä huolimatta korvauksena vastuuvakuutuksesta luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota vahinkoa kärsinyt ei ole saanut perityksi vakuutetulta. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta, mikäli vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus eli pelastamis-velvollisuus

Vahingon sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tai tähän samastetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaiselle ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun velvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen tai sen rajoittamiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Mikäli vakuutuksenottajana on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja, voidaan vastuuvakuutuksessa korvausta alentaa tai korvaus evätä vakuutetun huolimattomuuden takia vain, jos vakuutettu on laiminlyönyt velvollisuutensa tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella taikka, milloin hänen alkoholien tai huumausaineiden käyttösä on vaikuttanut laiminlyöntiin.

Vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vakuutetun menettelystä huolimatta korvauksena vastuuvakuutuksesta luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota vahinkoa kärsinyt ei ole saanut perityksi vakuutetulta. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta, mikäli vakuutettu on laiminlyönyt velvollisuutensa tahallaan.

YL 7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholien tai huumausaineiden käyttö

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeällä huolimattomuudella tai jos vakuutetun alkoholien tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus ja huolimattomuuden laatu ja olosuhteet muutoin.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon törkeällä huolimattomuudella tai, jos vakuutetun alkoholien tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vahinkoon, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.3 Alkoholien ja muun huumausaineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdissa 7.1 ja 7.2 esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholien tai muun huumausaineen kuin alkoholien vaikutuksen alaisena taikka alkoholien ja huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheittämiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholien tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholien ja muun huumausaineen

yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

YL 8 Samastaminen

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vahingon aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön,

- joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta,
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

YL 9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vahingon tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vahingon taikka laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen tai vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

YL 10 Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen hakijan on viipymättä ilmoitettava vakuutustapahtumasta vakuutusyhtiölle. Vakuutusyhtiölle on myös varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava poliisiviranomaiselle.

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vahinko sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava (esimerkiksi poliisitutkintapöytäkirja, rikosilmoitus, rasisutodistus ja selvitys kiinnityksen haltijoista). Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vahingon jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vahingon ja vakuutusyhtiön vastuun selvittämisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voi-

massaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vahingon sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vahingosta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanlaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanlaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetyksen korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvausten kokonaismäärä on suurempi kuin 1 000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa viivästyskorkoa korkolain mukaan.

10.4 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat. Mikäli maksettavasta korvauksesta ei voida kuitata kaikkia erääntyneitä saatavia, käytetään se saatavien suoritukseksi kohdassa 4.1 mainituilla tavoilla yleisten kuittaussäännösten mukaisesti.

YL 11 Vakuutuskorvaus

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vahingon johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vahingon johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Alivakuutusta arvioitaessa vakuutusmäärää verrataan jälleenhankinta-arvokorvausta laskettaessa omaisuuden jälleenhankinta-arvoon ja päivänarvokorvausta laskettaessa omaisuuden päivänarvoon.

Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

YL 12 Sota, ydinvahinko ja pakotteet

12.1 Sota ja ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, terrorismista tai muusta sen kaltaisesta syystä,
- ydinvastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai aseiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on sattunut.

12.2 Pakotteiden vaikutus korvaukseen

Vakuutusyhtiöllä, tämän tytäryhtiöillä tai paikallisen vakuutuksen kirjoittavalla verkostokumppanilla ei ole velvollisuutta suorittaa korvausta, vahingonkorvausta, torjuntakuluja taikka selvitys- tai oikeudenkäyntikuluja, mikäli tällaisten korvausten tai kulujen maksaminen olisi Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätösten, EU:n asettamien pakotteiden tai asetusten taikka Yhdysvaltain asettamien pakotteiden tai lainsäädännön vastaista.

YL 13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saada muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Jos yhteydenotto vakuutusyhtiöön ei selvitä asiaa, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Tyytymättömyyellä on myös mahdollisuus nostaa kanne oikeudessa vakuutusyhtiötä vastaan.

13.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (www.fine.fi) antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta. FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan (www.kuluttajariita.fi), joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella. Kuluttajariitalautakunta ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty Vakuutuslautakunnassa tai tuomioistuimessa.

13.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka Suomessa olevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

YL 14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy yhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

14.2 Muut takautumisoikeustilanteet

Jos vahinko on aiheutettu kuljettaessa moottoriajoneuvoa, vakuutusyhtiöllä on oikeus edellä kohdassa 14.1 mainitun lisäksi vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- moottoriajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksellaan
- siltä, joka on huolimattomuudellaan aiheuttanut vahingon ajettaessa luvottomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla
- vahingon aiheuttaneen moottoriajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,53 mg alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
- vahingon aiheuttaneen moottoriajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan määräytyy muutoin vakuutuslain 75 §:n 4 momentin mukaisesti.

YL 15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa tai
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.2.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Tätä ehtokohtaa noudatetaan vakuutuksessa, joka on alkanut 1.1.2014 tai sen jälkeen.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, maksuja ja muita sopimusehtoja.

Muutoksia noudatetaan seuraavan vakuutuskauden alusta lukien. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava muutoksista viimeistään yhtä kuukautta ennen uuden vakuutuskauden alkua. Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

Jos vakuutus on alkanut ennen 1.1.2014, noudatetaan ehtokohtaa 15.2.2.

15.2.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, vakuutusmaksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys,
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus),
- vakuutukseen vaikuttavan vakuutuskirjassa mainitun indeksin muutos,
- korvausmenon tai kustannustason muutos
- muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla vakuutusyhtiön mukaan on vaikutusta vakuutusmaksun suuruuteen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset yrityksen liikevaihdossa, yrityksen iässä, yrityksen toimialassa, yrityksen riskiluokassa, yrityksen palkkasummassa tai yrityksen muissa tiedoissa sekä muutokset vakuutuksen kohteessa, vakuutuksen kohteen tai sen osan iässä, sijaintipaikassa, ominaisuuksissa tai vakuutuspaikassa.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi ajoneuvovakuutuksessa oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja – maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla vakuutusyhtiön mukaan on vaikutusta ajoneuvovakuutuksen vakuutusmaksun suuruuteen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset ajoneuvon tiedoissa, ajoneuvoryhmässä tai ajoneuvon käytössä.

Vakuutusyhtiöllä on myös oikeus muuttaa vakuutusmaksua määrittämällä erilaisia maksuperusteita vahinkoriskin mukaan.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Vakuutusyhtiöllä on edellä esitetyn lisäksi oikeus tehdä muutoksia, jotka johtuvat vakuutukseen sisältyvistä bonus-, keskitäjäasiakkuus- tai etuasiakkuussäännöistä tai muista vastaavista säännöistä. Vakuutusmaksuun vaikuttavat myös mahdolliset asiakasedut ja alennukset, joiden suuruudet, antamisen perusteet sekä kesto- ja voimassaoloajat voivat muuttua.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, vakuutusmaksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

YL 16 Vakuutussopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

16.1.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa jatkuva vakuutus kirjallisella ilmoituksella

- yhtä kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä,
- 30 vuorokauden kuluessa ehtojen muutoksesta tai maksunkorotusta koskevan tiedon lähettämisestä tai
- vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden vaihtaessa omistajaa niin, että vakuutuksenottajan vakuuttamistarve lakkaa. (Vakuutus voidaan tällöin päättää omistusoikeuden siirtymispäivästä.)

Mikäli irtisanomista ei suoriteta kirjallisesti, irtisanominen on mitätön.

Määräaikainen vakuutus päättyy ilman irtisanomista määräajan kuluttua. Vakuutuksenottajalla ei ole oikeutta irtisanoa vakuutusta päättymään aiemmin, ellei toisin sovita.

16.1.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutukseen myöhempää päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutussopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhempi kuin 30 vuorokautta.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

16.2.1 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

16.2.1.1 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi myöntänyt vakuutusta,

16.2.1.2 vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta tehtäessä,

16.2.1.3 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen,

16.2.1.4 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttanut vahingon,

16.2.1.5 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vahingon jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kanssa,

16.2.1.6 vahinko, joka on vakuutukseen sovellettavien ehtojen mukaan korvattava, sattuu,

16.2.1.7 vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 5.2 tarkoitetun ilmoituksen (vaaran lisääntymisestä ilmoittaminen) tai

16.2.1.8 vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan kohdissa 16.2.1.1 - 16.2.1.7 myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Mikäli vakuutusyhtiöllä on kohdissa 16.2.1.1 - 16.2.1.8 määritel-

ty irtisanomisoikeus yhden vakuutuksen osalta ja vakuutusyhtiö tätä oikeuttaan käyttää, voi se samalla irtisanoa muutkin vakuutuksenottajan vakuutukset.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2.1 mukaisesti.

16.2.2 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

16.2.2.1 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi myöntänyt vakuutusta,

16.2.2.2 vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta tehtäessä,

16.2.2.3 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen,

16.2.2.4 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttanut vakuutustapahtuman tai

16.2.2.5 vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vahingon jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kanssa.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2.1 mukaisesti.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättäväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanomisilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16.4 Omistajan vaihdos

Vakuutussopimus lakkaa, jos vakuutettu omaisuus siirtyy muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vahinko sattuu 14 vuorokauden kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

16.5 Vakuutusyhtiön vaihdos

Moottoriajoneuvon vapaaehtoiset vakuutukset päättyvät ilman irtisanomista sinä päivänä jona moottoriajoneuvon liikennevakuutus on ajoneuvorekisteriin merkitty siirtyneeksi toiseen vakuutusyhtiöön.

YL 17 Kolmannen henkilön oikeudet

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä kyseiseen vakuutukseen liittyvissä varsinaisissa vakuutusehdoissa on muutoin määrätty vakuutetusta, jollei toisin ole sovittu, on omaisuutta (suoranaista esinevahinkoa) koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vahingon satuttua

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi kohdassa 17.1 tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos vakuutettu ennen vahinkoa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa luonnollisen tai oikeushenkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa luonnollisen tai oikeushenkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön. Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitys vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 13 mukaisesti.

YL 18 Sovellettava laki

Vakuutuksessa sovelletaan Suomen lakia.

Yhdessä hyvä tulee.

